

ΟΙ ΧΩΡΙΚΟΙ ΤΟΥ ΜΕΛΑΝΟΣ ΔΡΥΜΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Schmid)

υφλοὶ ὡς εἴμεθα, ἔχομεν πόθους χωρὶς
 νὰ γνωρίζωμεν εἰς τί συνίσταται ἡ ἀν-
 θρωπίνη εὐδαιμονία. Ποθοῦμεν δόξας
 καὶ τιμὰς· ποθοῦμεν ἡδονὰς ἀτελευτή-
 τους· φλεγόμεθα ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ
 κατακτήσωμεν τὴν ὑπόληψιν τοῦ πλή-
 θους, νὰ ἀπολαύσωμεν ὅτιδήποτε ἔδομεν, νὰ ὑψωθῶμεν ὑπε-
 ράνω τῶν ὁμοίων μας, ὑπεράνω τῶν ἀντιπάλων μας. Ὁλε-
 θρία εὐδαιμονία! ἐπικίνδυνος τύχη! Ὁ οὐρανὸς ἀγανακτῶν
 μὲ τὴν ἀπληστίαν τῶν πόθων μας, μᾶς εἰσακούει ἐνίοτε διὰ
 νὰ μᾶς τιμωρήσῃ.

Jean Baptiste Rousseau.

Ο ΜΕΛΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΚΟΣ

— Ἦτο ἡ παρὰ τῶν Χριστουγένων· πυκναὶ νιβάδες χιόνος ἐπίπτον ἐπὶ τῶν ὄρεων τοῦ Μέλανος δρυμοῦ· ὁ ἄνεμος ἐσύρζε διὰ μέτου τῶν δασῶν καὶ εἰσορμῶν μακροδῶς ἐντὸς τῶν στενωπῶν τῆς Hællenthal (Κοιλιάδος τοῦ Ἄδου) ἀντήχει μακρόθεν ὡς ὑπόκωφος καὶ παρὰ τὴν ἐπιπέδην βροντὴν· καὶ ποῦ μὲν ἠκούετο ὁ τριγμὸς τῶν θραυσομένων κλάδων, ποῦ δὲ ὁ πάταγος μεθ' οὗ κατέπιπτον χιλιεταῖς ἐλάται, ἀνατρεπόμεναι ἐκ τῆς ματίας αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὁ κώδιον τοῦ χωρίου τοῦ Ἀνδερνάχ, παλαιῶν πρὸς τὴν βορρὴν τῆς κατὰ τὴν ἐπίστασιν, ὑπερίσχυε κατὰ στιγμὰς, καὶ διὰ τῆς στενοπορείας φωνῆς του προσεκόλλει μακρόθεν τὸν Βαρῶνον ἀπὸ τὸν

όχυρόν πύργον του και τόν χωρικόν ἀπό τήν καλαμόστεγον κα-
λύβην του, νά ἔλθωσιν εἰς τήν μυστηριώδη τελετήν τοῦ μεσονυ-
κτίου, καθ' ἣν ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου ἐγεννήθη ἐπὶ τῆς γῆς.

Πάντες ἔσπευδον εὐπειθῶς εἰς τήν ἐπίσημον ταύτην πρόσκλη-
σιν· ἂν δὲ καί ὁ καιρὸς ἦτο τοσοῦτον θυελλώδης, αἱ ὁδοὶ οἱ φέ-
ρουσαι εἰς τήν ἐκκλησίαν ἐπληροῦντο βαθμηδόν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐ-
προχώρουν εἰς τὸ σκότος, κρατοῦντες ἀντιυμένους πυρσούς, ὧν ἡ
κοκκινωπὴ λάμψις προσέπιπτεν ἐπὶ τῶν ὁρέων παρὰ τὰ ὁποῖα διέ-
βαινον καὶ ἐχρωμάτιζε ποικιλοτρόπως τήν καλύπτουσαν αὐτὰ
χιόνα.

Εἰς ἐν τῶν ὁροπεδίων, τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸ Ἄνδερνάχ και
τὸ μάλλον μεμονωμένον, διέκρινέ τις ἀσθενεῖς καὶ τρεμουτάς λάμ-
ψεις διὰ μέσου τῶν παραθίρων πενιγρῶν καλυβῶν. Οἱ κάτοικοι
τῶν καλυβῶν τούτων, πάντες σχεδὸν κατασκευασταὶ τῶν γνω-
στῶν ἐκείνων ξυλίνων ἐμβάδων, τῶν καλουμένων *sibots*, ἠτοιμά-
ζοντο νά προσθέσωσιν εἰς τὸν κάματον τῆς ἡμερινῆς ἐργασίας,
τὰς κακοπαθείας τῆς ἐπιπόνου ταύτης νυκτερινῆς ὁδοπορίας.

Εἰς μίαν λοιπὴν τῶν καλυβῶν τούτων, ἐτοιμόρροπον καὶ ἐλεει-
νὴν, δύο νεανίαι προσεπάθουν πρὶν ἀνχωρήσωσι, νά θερμανθῶσιν
εἰς τὴν ἡμίσεστον πυρᾶν· ὁ μὲν εἷς ἦτο ἔτι παις ὁ δὲ ἄλλος
ἐφάνετο πολὺ πρεσβύτερος αὐτοῦ.

Ἔτι ἄλλισι καιρὸς, ἔλεγεν ὁ νεώτερος καὶ δὲν ἔχομεν π ἔην
ξύλα νά θερμανθῶμεν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μας· τὸ τεμάχιον
τὸ ὁπῖον ἔρριψα τώρα, εἶναι τὸ τελευταῖον καὶ μόλις θά δυνηθῶ-
μεν νά φυλάξωμεν ἓνα ἕνθρακα διὰ τὸ ἐργόμενον ἔτος *) ὁ δὲ

(*) Οὐδεὶς γνωρίζει σήμερον, τί ἐστὶ τὸ ξύλον τῶν Χριστουγέντων, ἃ
καὶ ἐξακολουθεῖ νά δίδωσι τὸ ὄνομα τοῦ ο εἰς τὸ μεγαλειότερον τεμά-
χιον τῆς προμηθεΐας τῶν ξύλων τοῦ χειμῶνος. Ἄλλοτε ἔθετον τὸ ξύλον
τοῦτο εἰς τὴν ἐστίαν, τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέντων, μὲ
εἶδος οἰκογενειακῆς τελετῆς· ἐφ' ἧ δὲ τὴν ἐπαύριον ἔκαιε δι' ἄλλης τῆς
ἡμέρας, ἐφύλαττον τὰ λείψανά του μετὰ προσοχῆς, μέχρι τῶν Χριστου-
γέντων τοῦ ἐπομένου ἔτους· διότι ὡς ἐπίστευον ἔφερεν εὐτυχίαν εἰς τὸν
οἶκον. Ἐὰν ἄμους, τὸ ξύλον ἔκαιετο ὅλον καὶ δὲν ἀπέμειναν εἰμὴ τέφρα,
τοῦτο ἔθεωρεῖτο κακὸν οἰωνόν. Ἐννοεῖται λοιπόν, ὅτι διὰ τὴν ἀποφύγη

δασοφύλαξ δὲν ἐπιτρέπει πλέον νὰ συνάξωμεν τὰ κατὰ γῆς πίπτοντα συντρίμματα τῶν κλάδων καὶ ὅμως αὖριον, θὰ ὑπάρχουσι πολλὰ εἰς τὸ δάσος κατόπιν τοιαύτης θυσέλλης.

Μπᾶ, ἀπήντησεν ὁ πρεσβύτερος, ὁ κακότερος οὗτος δασοφύλαξ θὰ ἦναι πολὺ ἐπιδέξιος, ἐὰν κατὰ τοιαύτην σκοτεινὴν νύκτα, δυναθῆ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς κλάδους ἀπὸ τοῦ νὰ θραύωνται καὶ νὰ πίπτωσι πρὸ τῶν πηλῶν μας, ἡμᾶς δὲ ἀπὸ τοῦ νὰ συνάξωμεν αὐτούς· διὰ νὰ ἀνοίγωμεν τὴν ὁδόν.

— Τοῦτο εἶναι κικλὸν Φρίτζ, ἀφοῦ μᾶς εἶναι ἀπηγορευμένον.

— Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ θερμανθῶμεν ἄλλως πῶς;

— Αὕτη δὲν εἶναι τιμὴ δικαιολόγησις, ἤθελε μᾶς ἀποκριθῆ ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἄνδερνάχ· ἐκτὸς τούτου ἔχομεν ἤδη τὴν ἐργασίαν μας ἐτοίμην καὶ μεθαύριον ὁ ἔμπορος, θὰ ἔλθῃ διὰ νὰ τὴν ἀγοράσῃ· τότε θὰ λάβωμεν ὀλίγα χρήματα καὶ θὰ προμηθευθῶμεν ξύλα. Ἔως τότε οἰκονομοῦμεθα χωρὶς αὐτά· πηγαίνομεν αὖριον καὶ διερχόμεθα τὴν ἡμέραν εἰς τοῦ γείτονος Βλουμενβᾶχ· αὐτὸς μᾶς ὑποδέχεται πάντοτε μετ' ἀγαθότητος.

— Καὶ ἐὰν ὁ ἔμπορος δὲν ἔλθῃ μεθαύριον; μεθαύριον εἶναι ἀκόμη ἔορτή. . .

— Τότε θὰ περάσωμεν τὴν ἐπομένην ἡμέραν εἰς τοῦ γείτονος φερνίχ καὶ θὰ διασιεδάσωμεν τὴν μικρὰν του Λισθέτην, χορεύοντες αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων μας.

— Εἶναι σχεδὸν ὡς ἐὰν ἐζῶμεν ἐξ ἐλεημοσύνης· τοῦτο μὲ κάμνει νὰ ἐντρέπωμαι.

— Καὶ μήπως εἶναι ὀλιγωτέρα ἐντροπὴ Φρίτζ, ἐὰν ὁ δασοφύλαξ μᾶς συνελάμβανε κλέπτοντας; Πρόσθεσις εἰς τοῦτο ὅτι ἤθελε μᾶς διώξῃ καὶ ἐκ τῆς καλύβης μας καὶ τότε τί ἠθέλωμεν γίνεαι! Ἡ κικλὴ πράξις ἔχει πάντοτε κικλὴς συνεπίαις, πρὸ πάντων γινόμενῃ τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων.

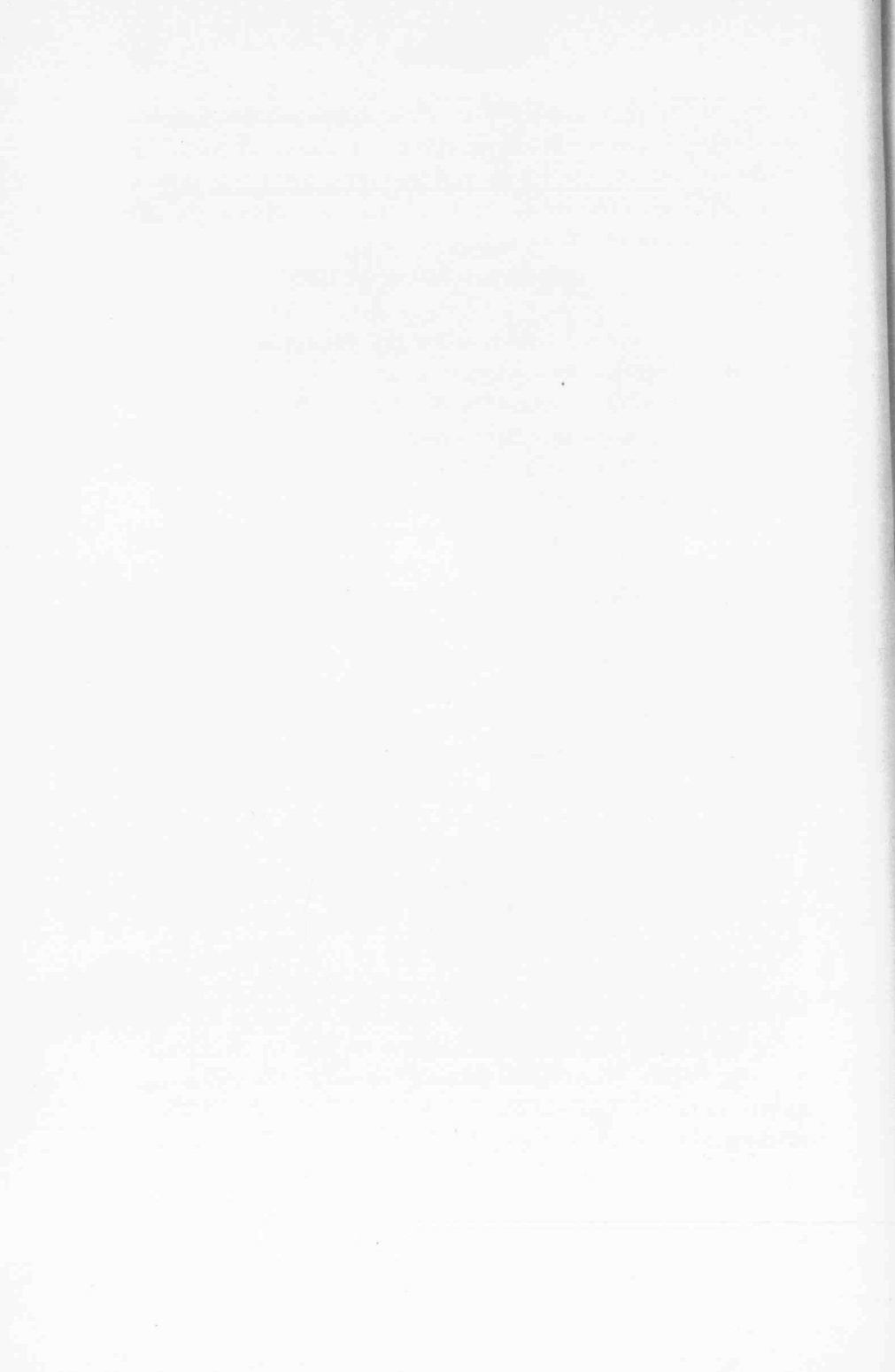
— Καὶ μήπως ἡ νύξ αὕτη διαφέρει ἀπὸ τὰς ἄλλας;

τις τὸ τοιοῦτον, ἐξέλεγεν ὡς ξύλον τῶν Χριστουγέννων, τὸ μεγαλειότερον τεμάχιον, τὸ δυνάμιμον νὰ διατηρηθῆ εἰς μεγάλην πυρὰν ἔορτῆς καὶ κατὰ τὸ διάστημα μιᾶς τῶν ψυχροτέρων ἡμερῶν τοῦ χειμῶνος.

ΑΔΕΛΙΝΑ ΠΑΤΤΗ

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Καραγιάννη. 1888 — Β', 638.

— Ὡ ἀδελφέ μου, μὴ ὀμίλει· οὕτω ἐνθυμεῖσαι ὅτι ὁ πατήρ μου ἔλεγεν, ὅτι κατὰ τὴν νύκτα ταύτην, τὰ κακοποιὰ πνεύματα πλανῶνται ἐπὶ τῆς γῆς διὰ νὰ κερδήσωσι τοὺς ἀνθρώπους, μέχρις οὗ ὁ κώδων τοῦ μεσονυκτίου, τὰ ἀναγκάσει νὰ κρυβῶσιν εἰς τὰς ἀβύσσους. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τὴν μυστηριώδη πρέπει νὰ διπλασιάζωμεν τὰς προσευχάς μας διὰ νὰ μὴ εἰσέλθωμεν εἰς πειρασμόν.

Καὶ ταῦτα λέγων, ὁ εὐσεβὴς Οὐλερίχος, ἐπεκύρωσε τοὺς λόγους του διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ.

Ἄλλ' ὁ Φρίτζ δὲν τὸν ἐμιμήθη· ἀπ' ἐναντίας ἐφαίνετο βυθισμένος εἰς σκέψεις σκοτεινάς. Μετὰ τινὰς στιγμὰς σιωπῆς, ἐκτύπησε τὰς χεῖρας. Ἐν ἔτος καὶ μία ἡμέρα! ἀνέκραξε.

Τί εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Οὐλερίχος ἔκπληκτος.

— Πῶς; δὲν ἐνθυμεῖται . . . τὸ παρελθὸν ἔτος τὸν ξένον ἐκεῖνον;

— Τὸν ξένον ὅστις ἤλθε καὶ ἐζήτησε φιλοξενίαν ἀπὸ τὸν πατέρα μας, τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ μας ἐδέχθη, καὶ ὅστις ἀνεχώρησε τὴν νύκτα τῆς ἐπιούσης· καὶ δὲν ἐπέστρεψε πλέον;

— Μάλιστα τὸν ξένον καὶ ἐντελῶς ἄγνωστον ἐκεῖνον ἄνθρωπον.

— Καὶ τί λοιπόν;

— Λοιπὸν δὲν ἐνθυμεῖσαι ὅτι εἶχεν ἀφήσει ἓν κουτίον· ἐν μικρὸν κουτίον στρογγύλον καὶ κάτι τι ἄλλο, τὸ ὁποῖον ὀμοιάζει μὲ θήκη;

— Ναί· ἀλλ' εἰς τί μᾶς ἐνδιαφέρουσι ταῦτα;

— Εἰς τί μᾶς ἐνδιαφέρουσι; τὰ ἔχομεν ἐκεῖ εἰς τὸ κιβώτιον.

Ἦτο χρέος μας νὰ τὰ φυλάξωμεν διὰ νὰ τὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην των, ἐὰν ἤθελεν ἐπανέλθῃ διὰ νὰ τὰ ζητήτῃ.

Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν ἐπανῆλθε καὶ δὲν γνωρίζομεν οὔτε τίς εἶναι, οὔτε ποῦ εὑρίσκεται, ἤκουσα νὰ λέγωσιν, ὅτι τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ζητήσῃ τις ὡς ἰδικά του, μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας γίνονται ἰδιοκτησία; ἐκεῖνου εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ἀφῆκεν. Ὑπεσχέθην λοιπὸν εἰς τὸν πατέρα μας, ἐγὼ ὡς ὁ ἕναπομείνας ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, ὅτι δὲν θέλομεν ἀνοίξει τὸ κιβώτιον ἐκεῖνο, πρὶν παρέλθῃ ἓν ἔτος καὶ μία ἡμέρα. Ἄλλὰ σήμερον

ἡ προθεσμία αὔτη παρῆλθε καὶ εἶναι δικαίωμα μὰς νὰ ἀνοίξωμεν τὰ δύο ἐκεῖνα κουτία καὶ νὰ ἴδωμεν τί ἐμπεριέχουσιν.

Ὁ Οὐλερίχως ὁμοῦς ἐφαίνετο διατάζων νὰ παραδεχθῆ τὰς ἰδέας τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Καλλίτερον νὰ μὴ τὸ ἀνοίξωμεν Φρίτζ, δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω διατί πρῶγμὰ τὸ ὁποῖον χθὲς δὲν μᾶς ἀνῆκε, σήμερον δύναται νὰ γίνῃ ἰδικόν μας, μόνον διότι παρῆλθε μία ἡμέρα περισσότερο.

— Ἄλλ' ἀφοῦ σοὶ λέγω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἄδικον;

— Περίμενε τοῦλάχιστον νὰ τὸ ἀνοίξῃς μίαν ὥραν ὅτε δὲν θὰ ἦμαι παρών, ἐγὼ δὲν θὰ τολμήσω . . . νομίζω ὅτι θὰ κάμω κακὴν πράξιν.

— Ἐγὼ ὁμοῦς θὰ τολμήσω ὑπαγε μὲ τοὺς γείτονας εἰς τὴν νεκτερινὴν ἀκολουθίαν· ἐγὼ θὰ μείνω διὰ νὰ ἴδω.

— Καὶ πῶς! θὰ παραλείψῃς λοιπὸν τὸ χριστιανικόν σου καθήκον διὰ μίαν ἀπλὴν περιέργειαν; Πρόσεξον Φρίτζ, φοβοῦμαι μὴ σοὶ ἐπέλθῃ κακόν τι.

— Δὲν μὲ μέλει· προαισθάνομαι ὅτι ὑπάρχει ἄτι τί ἐντός τοῦ κιβωτίου ἐκεῖνου, τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν πτωχείαν, ἣτις μᾶς βασανίζει. ὦ, ἐὰν ἠδυνάμην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἀθλίαν τούτην καλύβην καὶ τὸ ἔτι ἀθλιότερον ἐπάγγελμά μας!

— Φρίτζ, Φρίτζ, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, σὲ ἐφορίζω, ἀποδιώξον τὰς κακὰς τούτας σκέψεις· ὁ ἐφημέριος λέγει, τὸ ἐνθυμοῦμαι πολὺ καλὰ, ὅτι εἶναι μέγιστον ἁμάρτημα νὰ μὴ εὐχαριστῆται τις μὲ τὴν θέσιν του.

— Καὶ διατί ὁ πικτήρ μας δὲν μᾶς ἐδίδε καλλιτέραν;

— Μᾶς ἔδωκεν ἐκείνην μὲ τὴν ὁποίαν ἐκέρδιζε τὸν ἄρτον του, ἐκείνην τὴν ὁποίαν πρὸ αὐτοῦ ἐξήσκησεν ὁ πικτήρ του καὶ ὁ πάππος του· μήπως ἠδύνατο νὰ μᾶς κάμῃ ἱερότατος ἀστράπτουτας ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἀπὸ ὄπλα, ὡς εἶναι οἱ ἀγγέλουθοι καὶ οἱ ὑπασπισταὶ τοῦ ὑψηλοτάτου δουκός;

— Ὅχι· ἀλλ' ἐὰν μᾶς εἶχεν ἀναθρέψει οὕτως, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἀναγινώσκωμεν τὰ ὡραία βιβλία καὶ νὰ γράφωμεν ἐπὶ τοῦ παπύρου. . . .

Ἐκπληκτος ὁ Οὐλερίχος ἤ ένισε τὸν ἀδελφόν του. Ἡ φιλοδοξία θὰ σὲ καταστρέψῃ· αὐτὴ θὰ ἦναι ὁ ἔλεός σου καὶ τότε ἐγὼ τί θὰ γίνω; εἶμαι πικρὸν ἔτι Μήπως ἔχω ἀρκετὴν δύναμιν νὰ ἐρασθῶ μόνος; ἀρκετὴν κρίσιν νὰ ζήσω ἄνευ προστάτου ἐν κόσμῳ. ὦ, Φρίτζ μὴ μὲ ἀφίνης!

— Νὰ σὲ ἰψήσω Οὐλερίχε! ὦ ὅχι! ὅχι! Ἀλλὰ δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήτῃς τί βασανίζει τὴν καρδίαν μου ὅταν σκέπτομαι, ὅταν φαντάζομαι πολυτελῆ μέγαρα, ἱππότες μὲ ἀστραπτούσας πανοπλίας, ἀλλικότους φοροῦντας χρυσοκεντήτες σιλάς, ὀχήματα μὲ οἰκόσημα, ἵππους. . . εὐγενεῖς κυρίες μὲ μακρὰς καὶ συρομένας ἐσθῆτας, μοὶ φαίνεται ὅτι καὶ ἐγὼ ἤμην ἄξιος νὰ ζήσω ἐν μέσῳ ὅλων τούτων· καὶ δικαί ὅχι; ἔάν ὁ Θεὸς μὲ εἶχε κάμει νὰ γεννηθῶ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

— Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ σὲ κάμῃ χωρὶκὸν ἀπλοῦν, ἀμαθῆ ὡς τὸν πατέρα, ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ζωὴν.

— Ἐχεις δίκαιον Οὐλερίχε· πρέπει νὰ ζήσω μόνον μὲ τὸ ὄνειρον τὰ ὁποῖα μὲ τυραννοῦσιν ἀδιακόπως· καὶ ἐνῶ οἱ ἄλλοι ζῶσιν ἐν μέσῳ τῆς τρυφῆς καὶ τῆς πολυτελείας, ἐγὼ νὰ εὐχαριστοῦμαι μὲ τὸ τεμάχιον τοῦ μελανοῦ ἄρτου, τὸ ὁποῖον μόλις ἔχω νὰ φάγω καὶ νὰ εὐρίσκω ἀνάπαυσιν ἐπὶ τοῦ ὀλίγου ἀγύρου ἐπὶ τοῦ ὁποῖου κοιμῶμαι τὴν νύκτα εἰς τὴν γῶλιαν τῆς καλύβης μας, διὰ μέσου τῆς ὁποίας συρίζει θλιβερῶς ὁ ἄνεμος, καὶ αὔριον, αὔριον ἡμέραν ἐορτῆς καὶ γενικῆς χαρᾶς, νὰ μὴ ἔχω μῆτις ἕνα φλοῖον ξύλου διὰ νὰ θερμανθῶ! ὦ ὅχι! ὁ Θεὸς εἶναι ἄδικος! τί κακὸν ἔλαμα ὥστε νὰ τιμωρῶμαι ὡς κακοῦργος, ὡς κατὰδικος!

— Φρίτζ, βλασφημεῖς κατὰ τοῦ Θεοῦ· καταράσαι τὴν πτωχείαν μας, ἀλλὰ μήπως δὲν τὴν συμμαρτίζομαι καὶ ἐγὼ χωρὶς νὰ παραπονῶμαι, ἐγὼ ὅστις εἶμαι πολλὸ μικρότερος καὶ ἀσθενέστερος σου;

— Ἐάν σὺ ἦσαι εὐχαριστημένος, φύλαξε τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην διὰ τὸν ἑαυτὸν σου.

— Εὐχαριστημένος Φρίτζ! πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἦμαι εὐχαριστημένος· ἀλλ' ὑποτάττομαι εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πιστεύω ὅτι Αὐτός, ὅστις ἔλαμε τὰ πάντα καλὰ, θὰ μοὶ ἔδιδε καλ-

λιτέραν θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐὰν τὸ ἔκρινεν ἀναγκαῖον δι' ἐμέ.

Ταπεινὴ ψυχὴ! ἐπιθύρυσεν ὁ Φρίτζ, εὐχαριστεῖται μὲ τὴν ταπεινώσιν τῆς· διότι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐνοήσῃ τὴν θέσιν τῆς καὶ νὰ ἀγχανκτῆσῃ.

Ἡ καλύβη τῶν δύο ἀδελφῶν, ἦτο ἡ τελευταία τοῦ χωρίου καὶ ἡ πλησιεστέρα πρὸς τὸ Ἀνδρονάχ ὅθεν οἱ λοιποὶ χωρικοὶ πορευόμενοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔμελλον νὰ περάσωσι παρὰ τὴν θύραν τῶν ἐπροχώρου δὲ ἤδη φωτιζόμενοι εἰς τὸ βαθὺ ἐκεῖνο σκότος, ὑπὸ τῶν ἀνημμένων δαυλῶν. Ὁ κακὸς δασοφύλαξ, δὲν εἶχε τολμήσει νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ κόψωσι κλάδους ἐλάτης διὰ τὴν χρῆσιν τούτην· διότι τοῦτο ἦτο παλαιὰ συνήθεια.

Ἐν τούτοις ὁ Οὐλερζχορ ματαίως προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὸν ἀδελφόν του νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτός· ὁ Φρίτζ ἔμεινε μόνος καὶ ἀφῶ ἔθεσε ὀλίγον ἔλαιον εἰς τὴν σθεννυμένην λυχνίαν του, ἀναβῆς ἐπὶ ξυλίνου σκαμνίου ἔβηκες μέχρι τοῦ ἐσκονισμένου κιβωτίου, τὸ ἔλαβε καὶ τὸ ἤνοιξε. Δὲν εὔρεν οὐδὲν ἄλλο, εἰμὲν τὰ δύο προμνημονευθέντα ἀντικείμενα· ἤνοιξε πρῶτον τὸ μικρὸν καὶ στρογγύλον κουτίον καὶ ἡ ἐκπληξίς του δὲν ἦτο ἐκπληξίς δυσαρρεσκείας· διότι ἀνεκάλυψε ἐντὸς αὐτοῦ, δύο νομίσματα χρυσᾶ καὶ τρία ἢ τέσσαρα ἀργυρᾶ. Ἄν καὶ δὲν ἐγνώριζε τὴν ἀξίαν τῶν πρώτων, ἠνόησεν ὅμως ὅτι ἤξιζον πολὺ περισσότερον ἢ ὅλα τὰ λοιπά.

ἦτο τῶνόντι τὸ εὔρημα τοῦτο, ἀληθὴς περιουσία διὰ τὰ δύο ὄρφανά, ἅτινα μόνον πόρον βίου, εἶχον τὸ εὐτελὲς προῖόν τῆς ἐργασίας των, προῖόν, ὅπερ καθίστα εἶτι εὐτελέστερον ἢ ἀπληστία τοῦ ἀγοράζοντος αὐτὸ ἐμπόρου, ὅστις ὠφελεῖτο ἐκ τῆς ἀπειρίας τῶν δύο ὄρφανῶν. Ὁ Φρίτζ λοιπὸν ἀφῶ ἐμέτροσε πολλὰ καὶ τὰ νομίσματα, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ εὔρῃ τί ποσὴν ἀπετέλου, τόσον περιορισμέναι ἦσαν αἱ ἀριθμητικαὶ τῶν γνώσεις, ἐξήτασε τὴν θύραν.

Ἡ οὖν αὕτη μελανοδοχεῖν, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα οἱ σπουδασταὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐκρέμων ἐκ τῆς ζώνης των. Καὶ εἰς μὲν τὸ κατώτερον μέρος, τὸ προσωρισμένον διὰ τὴν μελάνην, δὲν ὑπῆρχαν εἰμὲν μικροὶ καὶ ἐξηραμένοι σπόγγος, εἰς δὲ τὸ ἄλλο, ὅπερ ἦτο πολὺ μακρότερον, εὔρεν ἱκανὰ τεμάχια χάρτου τετυλιγμένα κυ-

λινδροειδῶς καὶ δύο γραφίδας ἐκ πτεροῦ, αἵτινες ἦσαν ἀμεταχείριστοι διότι δὲν εἶχον κοπή.

Τὸ εὔρημα τοῦτο, δὲν εἶναι ἀντάξιον τοῦ πρώτου, εἶπεν ὁ Φρίτζ μὲ ὕος δυσχερετικίας· θὰ ἦτο κατάλληλον διὰ κένεντα κληρικόν, ἀλλ' εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν μου εἰς τί δύναται νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ; Ὁ Κύριος ξένος, δύναται νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ τὸ ζητήσῃ ὁπόταν θέλῃ δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ τὸ ἀποδώσω εἰς αὐτόν· ὅσον διὰ τὸ ἄλλο, θὰ κάμῃ καλὰ νὰ τὸ λησμονήσῃ. Καὶ ταῦτα λέγων, ἤρχισε πάλιν νὰ μετρᾷ τὰ νομίσματα.

Ἄλλὰ κρότος ἐλαφρῶς ἠκούσθη πρὸς τὸ μέρος τῆς χώλης τραπέζης, ἐνθα εἶχεν ἀφήσει τὸ μελανοδοχεῖον καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔστρεψε τὸ βλέμμα καὶ ἡ ἐκπληξίς του, ὑπῆρξε μεγάλη.

Τὸ μελανοδοχεῖον, εἶχεν ἀνατραπῆ καὶ πρᾶγμα τι μελανὸν ἐφαινετο ὅτι προσεπάθει νὰ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ· τὸ πρᾶγμα τοῦτο, κατῴρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐξέλθῃ καὶ τότε, εἰς τὴν αἰφνιδίαν ἀναλαμπὴν τῆς λυχίας, ὁ Φρίτζ ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ μικρὸν ἀνθρώπινον σχῆμα, μόλις σπιθαμιαῖον, τὸ πρόσωπον, αἱ χεῖρες, οἱ ὀδόντες; καὶ αὐτοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἦταν ἐντελῶς μέλανες, ἐκτὸς τῆς κόρης, ἦτις ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γαλῆς, ἐξέπεμπε κιτρινωπὴν λάμψιν.

Τὸ παράδοξον τοῦτο ὄν, ἦτο τοσοῦτον ἰσχνόν, ὥστε τὸ δέρμα του ἐφαίνετο προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ λεπτοφυοῦς σκελετοῦ του καὶ περίστω μικρογραφίαν ἀξιοπεριεργον μὲν ἀλλὰ τρομεράν.

Φθιθεὶς ὁ Φρίτζ, ἔκαμε τὴν φορὰν ταύτην, μέγα σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἀλλ' ὁ ἀνθρωπίσκος δὲν ἔδωκεν οὐδεμίαν προσοχὴν ἐν τούτοις ἔστρεψε περίξ τὸ βλέμμα ὡς ἂν ἐζήτει τι μέχρις οὐ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήντησαν κατὰ γῆς, μικρὰν ποσότητα ὕδατος σχηματισθεῖσαν ἐκ τῆς γιόνος, ἦτις εἶχεν εἰσέλθει ὅτε ὁ Οὐλερῆχος ἦνοιξε τὴν θύραν διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἐδραμε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ ἐκυλίσθη μέχρις οὐ ἀπεροόρησεν ὅλον τὸ ὕδωρ καὶ τότε ὁ Φρίτζ, τὸν εἶδεν ἐξογκούμενον, ἐξογκούμενον ἀπαρράλλακτως ὡς ἤθελε κάμει σπόγγος βυθισθεὶς ἐντὸς ὕδατος, καὶ λαμβάνοντα βαρμηδὸν μεγαλειτέρας διαστάσεως.

Ὁ νεανίας. . . . δὲν ἦτο δειλός, ἀλλ' ἡ φωντασιώδης αὐτῆ ἐμφά-

νισι, τὸν ἔκαμε νὰ τρέμη καὶ ὁ φόβος του δὲν ἦτο παράλογος· διότι ἐνόμιζεν ὅτι τὸ μικρὸν τοῦτο τέρας, ἐξ γινόμενον ἀδιακόπως, ἤθελε πηδήσει κατ' αὐτοῦ καὶ ἀνοίγων, ὡς ὑπερμεγέθης νυκτερίς, πτέρυγας μελανάς. ἤθελε τὸν ἀρπύσῃ καὶ τὸν φέρῃ. . . . Δὲν ἐτόλμα νὰ φαντασθῇ πού' ἄλλ' εἶναι εὐκολὸν νὰ μαντεύσῃ τις τοῦ ἐφοβείτο ὅτε ἤθελε τὸν φέρῃ. Ὡ πόσον κατηράτο τότε τὴν περιέργειάν του, πόσον μετενόει διότι πηρέλειψε τὸ χριστιανικὸν του καθῆκον κατὰ ταιαύτην ἐπίσημον νύκτα.

Ἐν τούτοις ὁ ἀνθρωπίσκος ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἀνέλαθεν ἐσαρκίαν ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀνάστημά του, δὲν ἐξογκώθη περισσώτερον, ἀπ' ἐναντίας ἐφρίνετο εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ λουτροῦ του καὶ στηριχθεὶς νοηλωδῶς ἐπὶ τοῦ μελανοδοχείου ἤρχισε νὰ περιεργάζηται τὸν Φρίτζ διὰ τῶν κινερίων ὀφθαλμῶν του.

Οἱ ῥόβι τοῦ Φρίτζ, καθησύχασαν ἅμα εἶδε τὴν εἰσηλικὴν ταύτην θέσιν. Τι θέλεις ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους.

— Καὶ ἐγώ, ἔμελλον νὰ σοὶ ἀποστεινῶ τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν, ἀπάντησεν ὁ ἀνθρωπίσκος, μὲ φωνὴν λεπτὴν ἣν ἤθελεν ἐκλάβει τις ὡς τὸν ἦγον γραφίδος τρεχούσης ἐπὶ τοῦ πινύρου· διότι συνήθως δὲν ἐρωτᾷ τις εἰμὴ ὅταν θέλῃ νὰ προκαλέσῃ ἀπάντησιν.

Ὁ Φρίτζ ἀκούων τὴν φωνὴν ταύτην, ὀπισθοδρόμησε καὶ ἔκαμε καὶ πάλιν μέγα σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Ὁ ἀνθρωπίσκος ἐμειδίασε μὲ τὰ μελανὰ του χεῖλη καὶ ὁ Φρίτζ ὀπισθοδρόμησε ἔτι περισσώτερον· ἄλλ' ὁ ἀνθρωπίσκος δὲν ἔδωκε ποσογῆν καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ κατὰ μῆκος τῆς τραπέζης, μὲ ὕψος σοβαρὸν, ὡς δόκιμος ὅστις εἶχε δώσει ἀπὸ τῆς ἔδρας του, φιλοσοφικὸν τινα δαισμόν.

Ὁ Φρίτζ, ἀνακαλίσκας καὶ πάλιν τὴ θάρρος του, ἀπεράσισε νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἱκτενεστέρως ὀμιλίαν μὲ τὸ παράδοξον ἐκεῖνο ὄν, ὅπερ ἐξένιζεν ἠ τραπέζαν του.

— Δοιπόν, ἂν καὶ ἦσαι τόσον μέλας καὶ τόσον ἄσχημος, δὲ μοὶ φαίνεσαι κακοποιὸν πνεῦμα, ἀφοῦ δὲν ἐφοβήθης ὅτε ἔκαμα τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

Ὁ ἀνθρωπίσκος διέκοψε τὸν περιπάτόν του καὶ ἐκύτταξεν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν ἐρωτῶντα αὐτόν.

— Διὰ τινὰς εἶμαι πνεῦμα τοῦ σκότους, δι' ἄλλους ὅμως

εἶμαι πνεῦμα φωτός· τούτο ἐξαρτᾶται ἐξ ἐκείνου, ὃν ὑπηρετῶ.

— Καὶ ποῖον ὑπηρετεῖς;

— Ὅποιον ἢ τύχη μοὶ δίδει διὰ κύριον.

— Εἶσαι λοιπὸν δούλος;

— Ναί, τὴν στιγμήν ταύτην, εἶμαι ἰδικός σου.

— Τοῦτο μὲ εὐχριστεῖ (ὁ Φρήτζ δὲν ἔλεγεν ἐντελῶς τὴν ἀλήθειαν) ἀλλὰ διατὶ εἶσαι δούλός μου;

— Διότι εἶσαι κάτοχος τοῦ μελκνοδοχείου, ὅθεν ἐξῆλθον πρὸ ὀλίγου καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐστενοχωροῦμαι, ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ μίαν ἡμέραν, κεκλεισμένος ὡς ἐντὸς φυλακῆς.

— Καὶ τί λοιπὸν ἔκανες ἐκεῖ μέσα;

— Σοὶ τὸ εἶπον, ἐστενοχωροῦμαι.

— Ἀλλὰ τίς σὲ ἔκλεισεν ἐντὸς τοῦ μελκνοδοχείου ἐκείνου ὅπου ὅσον μικρὸς καὶ ἂν ἦται βεβαίως, δὲν θὰ εὐρίσκεισθε πολὺ ἀναπτυκτός;

— Ποῖος; ἢ εἰμαρμένον.

— Μοὶ ὁμιλεῖς περὶ εἰμαρμένης, περὶ τύχης. . . ἀφοῦ εἶσαι δούλος μου, ἐλπίζω ὅτι πρέπει νὰ μὲ ὑπακούης· σὲ διατάττω λοιπὸν, ὅταν μοὶ ὁμιλῆς νὰ ἐκφράζησαι εὐχρινέστερον· διότι εἰς τὴν τιμὴν μου, τὴν τιμὴν, τιμίου κατασκευαστοῦ ξυλίνων ἐμβάδων, δὲν ἐνώσθ οὔτε λέξιν ἀφ' ὅσα μοὶ λέγεις.

— Γνώριζε λοιπὸν Κύριέ μου. . .

— Πῶς; ἐπανάλαβε ὀλίγον ἀκόμη, τὴν τελευταίαν λέξιν· οὐδεὶς ἄλλος μὲ ὠνόμασε ποτὲ κύριον καὶ εὐχριστοῦμαι διότι μοὶ δίδεις αὐτὸ τὸ ὄνομα.

— Γνώριζε λοιπὸν, Κύριέ μου, ὅτι ἐντὸς ἐκάστου μελκνοδοχείου, ἐνοικεῖ δαίμων τις κλοῦμενος *Γραφοδαίμων*.

— Ἄ! Ἄ! Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὁμιλοῦντες περὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι γράφουσι βιβλία, λέγουσιν «ἔχει πνεῦμα δαιμονικόν, ἢ ἡ ἐπιστήμη του, εἶναι ἐπιστήμη τῆς κολάσεως, ἢ ὅτι τὸν βασανίζει τὸ δαιμόνιον καὶ τὸν κάμνει νὰ γράφῃ.»

— Μάλιστα· εἶναι αἱ ἰδέαι τοῦ ἀοράτου τούτου δαίμονος, τὰς ὁποίας ἀντλήσῃ συγγραφεύς, ὅταν βυθίξῃ τὴν γραφίδα του ἐντὸς τοῦ μελκνοδοχείου· καὶ ἔπειτα νομίζει ὅτι αἱ ἰδέαι αὗται ἐξῆλ-

θον ἐκ τῆς κεφαλῆς του. Ἐκαστος δ' ἐξ ἡμῶν ἔχει τὸν ἀτομικὸν του χαρακτῆρα, ἀπαρραλλάκτως ὡς ἔχουσι καὶ οἱ ἄνθρωποι· καὶ τινὲς μὲν εἶναι σοφροί, ἐμβριθεῖς, εὐγλωττοι, ἄλλοι δὲ ἐλαφροί, ἐπιπόλαιοι καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐμπνεύσεως. Ἐνίοτε ὁ χαρακτῆρ τοῦ Γραφοδαιμόνος, οὐδεμίαν ἔχει ἀναλογίαν πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἰδοκτῆτου τοῦ μελανοδοχείου καὶ τότε ὁ κόσμος ἐκπλήττεται παρατηρῶν τὴν ἀντίθεσιν, ἣτις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀτομικοῦ βίου τοῦ συγγραφέως καὶ τῶν ἰδεῶν ἃς προσθεύει γράφων. Ἐκεῖνος, π. χ. ὅστις εἰς τὴν ἑμιλίαν του, εἶναι βαρὺς καὶ δυσάρεστος, θέλγει τὸν ἀναγνώστην διὰ τοῦ ἐπιχαρίτου ὕρου του· ἄλλος ἀπ' ἐναντίας, ἑμιλῶν εἶναι εὐφραδῆς καὶ εὐχάριστος, ἀλλὰ γράφων ἀποβαίνει συγγραφεὺς μετριότατος· διότι ποῦ μὲν εἶναι ξηρὸς καὶ σκοτεινός, ἀλλαχοῦ ταπεινὸς ἢ ἀσυνάρτητος καὶ κάμνει παρεκβάσεις ἀτελευτήτους. Ἄλλος διακρινόμενος διὰ τὴν αὐστηράν καὶ ἀμεμπτον διαγωγὴν του, χαίρει κακὴν ὑπόληψιν ἐνεκ τῶν εὐφυολογιῶν ἃς μεταχειρίζεται γράφων ἐπὶ σοβαρῶν καὶ σπουδαίων ἀντικειμένων· ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας, ἄνθρωποι κακοίηθαι καὶ ἀνήθικοι, θεωροῦνται ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν των, τῶν μὴ γνωρίζοντων αὐτοὺς προσωπικῶς, ὡς πρότυπον ἀρετῆς καὶ ἀνθρωπίνης τελειότητος.

Καὶ ὅμως οὐδεὶς ἠρέυνησε ποτέ, πόθεν προέρχονται αἱ τοιαῦται ἀντιθέσεις· οἱ ἄνθρωποι κρίνοντες συγγραφία τινά, τὸν χαρακτῆρ ῥίζουσι ὡς ἀνώμαλον, ὡς ἀσυνεπῆ, ὡς μεταβαίνοντα ἀποτόμως ἀπὸ ἰδέας εἰς ἰδέαν καὶ ὅμως τοῦτο προέρχεται ἀπλῶς μόνον διότι ἀλλάσσει συχνὰ μελανοδοχεῖον. Καὶ τίς ἄλλη εἶναι ἡ αἰτία, ὅτε τινὲς ἀναπτύσσοντες προφορικῶς τὰς ἰδέας των, διεγείρουσι τὰς γλυκυτέρας ἐλπίδας διὰ τὸ συγγραφικὸν των στάδιον καὶ ἔπειτα ὅταν λάθωσι τὸν κάλαμον ἀνά χειρας, δὲν ἀξίζουσι τίποτε. Τὸ λάθος δὲν εἶναι ἰδικὸν των· προέρχεται ἀπλῶς μόνον διότι τὸ μελανοδοχεῖον των, δὲν τοῖς ἐπρομήθευσε τὰς λέξεις καὶ τὰς ἐκφράσεις τὰς ἀντιστοιχοῦσας μὲ τὰς ἀγαθὰς των προθέσεις.

— Ὅλα αὐτὰ ἀναμφιβόλως εἶναι κάλλιστα ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ τὰ ἐννοήσω· εἶναι ὅπως ὅταν ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος τοῦ Ἀνδερνάχ ἑμιλῆ λατινικὰ· ἀλλὰ... ἀλλὰ κύριε δαίμων.

— Προσοχή εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως δαίμων· δὲν εἶμαι δαίμων ὡς ἔννοοῦσιν οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι, δηλαδὴ ὃν πλασθὲν διὰ τὴν πράττω τὸ κακὸν μόνον καὶ μόνον χάριν τοῦ κακοῦ· ὁ προορισμὸς μου δὲν εἶναι οὔτε κακός, οὔτε καλός, αὐτὸς καθ' ἑαυτόν· διότι τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ κήρυκτες τὴν . . . τὴν ἐφαρμογὴν.

Ἐδῶ, ὁ *Γραφοδαίμων* ἐπετρνίσθη δις ἢ τρις καὶ βροχή λεπτὴ καὶ μελανὴ ἔπεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ὑγιᾶ σου εἶπεν ὁ Φρίτζ. Ἐὐχαριστῶ ἀπάντησεν, ὁ σπιθαμιαῖος δαίμων· τὸ ψῦχος τοῦ δωματίου σου ἐψύχρανε τὸν ἐγκέφαλόν μου καὶ ὅταν συμβαίη νὰ πετρνισθῶμεν, ὁ ἄνθρωπος ὅστις οὐδέποτε δύναται νὰ διακρίνη τί συμβαίνει περὶξ του, λέγει, ὅτι ἡ γραφίς του ἔτριξεν ἐπὶ τοῦ παπίρου· ἐνταῦθα ἐπετρνίσθη καὶ πάλιν. Ἄλλ' ὅμως κύριέ μου τὸ ψῦχος εἶναι ἀφόρητον εἰς τὸ δωμάτιόν σου, δὲν δύνασαι νὰ ἀναζωπυρήσῃς, ὀλίγον τὸ πῦρ;

— Τὸ ἐπεθύμουν καὶ ἐγὼ πολὺ, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν μοι εἶναι ἀδύνατον.

— Καὶ ἐὰν κρίνω ἐξ ὅσων βλέπω, συμπεραίνω ὅτι καὶ ἡ ἀποθήκη τῶν τροφίμων σου δὲν εἶναι ἀφθονώτερον τῆς ἐστίης σου ἐφοδιασμένη. Εἶναι λοιπὸν τὸ αὐτὸ ὡς ἂν εὐρισκόμην εἰς δωμάτιον ποιητοῦ, καὶ ἔχει κύριέ μου, ἐν τῶν καταλληλοτέρων προσόντων διὰ τὴν ὑμνήσης τὰς ἡδονὰς τῆς τραπέζης καὶ τὸν ἄνετον παρὰ τὴν ἐστίαν βίον· διότι συνήθως ὁ στιχομαχός, οὐδέποτε περιγράφει ὠραιότερον εἰμὴ τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει. Ἡ φαντασία του περιβάλλει τότε τὸ θέμα του, μὲ τὰ ζωρρότερα χρώμακτα καὶ ἂν τῷ συμβῇ ἐνίοτε νὰ γευθῇ τῆς πραγματικότητος, τότε ἀνακροῖ ὅπως ὁ Καῖσαρ. «Πῶς λοιπὸν, τοῦτο μόνον εἶναι!»

— Πῶς! ὁ αὐτοκράτωρ εἶπε τοὺς λόγους τούτου; Ἀν ἀξίζει λοιπὸν τὸν κόπον νὰ γίνῃ τις αὐτοκράτωρ· εἶναι ἐπίσης καλὸν νὰ εἶναι τις κατασκευαστὴς ξυλίνων ἐμβάδιων διότι ἔχει τις τοῦλάχιστον ἐνώπιόν του ἐλπίδας.

— Ἄλλὰ δὲν ὁμιλῶ περὶ τοῦ συγχρόνου μου Καῖσαρος; πρόκειται περὶ ἄλλου Καῖσαρος πολὺ ἀρχαιότερου, ἂν καὶ ἡ σκέψις σου εἶναι ἐπίσης ὀρθὴ καὶ διὰ τὸν ἕνα καὶ διὰ τὸν ἄλλον καὶ μοι

δεικνύει ὅτι ὁ νοῦς σου, εἶναι νοῦς, ἀνώτερος ἀπλοῦ χωρικοῦ.

— Αἰσθάνομαι ἐδῶ (φέρειν τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλὴν) κύριε Γρίφο Γράφο. . . δὲν δύνωμαι νὰ ἐνθυμηθῶ τὸ ὄνομά σου, κάτι τι, τὸ ὅποιον οὐδ' αὐτὸ ἤξεύρω νὰ εἶπω, ἀλλ' ὅμως εἶναι κάτι τί, τὸ ὅποιον μοὶ λέγεις, ὅτι εἶμαι ἄξιος νὰ κάμω πράγματα ἀνώτερα τῶν ξυλίνων ἐμβάδων.

— Ἔχεις δίκαιον Κύριέ μου, αὐτὸ τὸ ὅποιον ἀδυνατεῖς νὰ δρίσῃς, ὑπάρχει ἀληθῶς ἐν σοὶ ἔμφυτον καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι, ὅτι ἠδυνάθης νὰ τὸ αἰστανθῇς, νὰ εὔρης ἐμὲ καὶ νὰ μὲ φέρῃς εἰς τὸ φῶς. Θέλω σοὶ δώσειν δόξαν, τιμὰς, πλοῦτη.

— Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀφί-
νων τοὺς βραχίονάς του νὰ πέσωσιν ὡς νὰ μὴ εἶχε πλέον τὴν δύ-
ναμιν νὰ στρεφθῆ. Δύνασαι νὰ δώσῃς εἰς ἐμέ, τὸν Φριτῆ Βέρνερ,
τὸν πτωχὸν ἐργάτην, πλοῦτη, τιμὰς, δόξαν, εὐτυχίαν!

— Εὐτυχίαν; δὲν ὠμίλησα διόλου περὶ εὐτυχίας.

— Ἀλλὰ μήπως εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ τις ὅλα ταῦτα καὶ νὰ μὴ ᾔηκε εὐτυχίας;

— Οὕτω νομίζει τις· καὶ ὅμως εἴσοτε ὅλα ταῦτα συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ χάσῃ τις τὴν εὐτυχίαν καὶ ἐὰν τὴν ἔχῃ σοὶ ἀνέφερον πρὸ ὀλίγου τὸν Καίτηρα.

— Ὡ δὲν μὲ μέλει ἀγαπητέ μου *Γραφοδαίμων*, ἀφοῦ δύνα-
σαι νὰ μοὶ δώσῃς ὅλα τὰ λοιπὰ εὐχαριστοῦμαι μὲ αὐτά· ἢ εὐτυ-
χία θὰ ἔλθῃ μόνη της.

Ὁ *Γραφοδαίμων* ἐμειδίασε μὲ τὰ μελανὰ του χεῖλη καὶ ὕψωσε τοὺς ὄμους.

— Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ κάμω;

— Νὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ ἐνεργήσω.

— Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δύσκολον.

Οὐφ! ἐφώνησεν ὁ δαίμων μὲ φωνὴν σθεννυμένην. Βαθημηδὸν ἐνό-
σω ὁ *Γραφοδαίμων* οὗτος ὠμίδει ἐλεπτόνετο καὶ καθίστατο ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἰσχνότερος.

Ὡ Θεέ μου τί ἔχεις λοιπὸν ἀνεκαίεν ὁ Φριτῆ περιλύπος. Τί-
ποτε; ἀπήντησεν ὁ *Γραφοδαίμων*, ὀλίγον ὕδωρ!

Ὁ Φριτῆ ἔσπευσε νὰ φέρῃ ὕδωρ ἐντὸς ξυλίνου ἀγγείου. Χῦσε

μου όλον αὐτὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, εἶπεν ὁ ἀνθρωπίσκος, διςτέλιων τὰ χεῖλη του, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ μειδιάσῃ.

Ὁ Φρίτζ ὑπέκουσεν ἄλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἐν ἑκ τῶν δύο ὑαλίῳ τοῦ μόνου παραθύρου τῆς καλύβης, ἐθαύσθη μετὰ πατάγου καὶ ἐξώθεν ἐφάνη ἄνθρωπος ἔχων τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον διὰ πέπλου μελανοῦ, ὅστις παρευθὺς ἐγένετο ἄφαντος.

Ὁ Φρίτζ, ὡς εἶπομεν δὲν ἦτο δειλὸς, ἀλλ' ὅσα πρὸ ἐνὸς ἤδη τεσσάρτου συνέβαινον περὶ τοῦ, ἦσαν τόσον παράδοξα, ὥστε καὶ τῶν ἑσπῆ ἀκίνητος περιμένων νὰ ἴδῃ νέον τι συμβεβηκόσι· δὲν τῷ ἐπέλθε οὐδὲ κἄν ἡ σκέψις, μήπως ἡ νέα αὕτη ἐμφάνισις δὲν ἀνήγγελλε πραγματικὸν τινὰ κλέπτῃν, περιδιαβάζοντα κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην· ἀληθὲς ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ πτωχεῖα ὀλίγον φοβεῖται τοὺς κλέπτας. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν διατάραξεν πλέον τὴν ἡσυχίαν, ἣτις ἐπεκράτει, ὁ Φρίτζ ἐξηκολούθησε τὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ δαίμονός του, ὅστις μετὰ τὴν ψυχρολουσίαν ἀνέλαβε τὴν σιγήν ἐπιδρακίαν του, ἀν καὶ ἡ φωνὴ του ἔμεινεν ὀλίγον τι ἐξηθενημένη.

Μὴ λησμονήσῃς, εἶπεν εἰς τὸν Φρίτζ, ὅτι ἔχω πάντοτε ἀνάγκην τοιοῦτου λουτροῦ, ἀλλ' ἀντὶ ὕδατος, τὸ ὁποῖον δὲν ὠφελεῖ εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν μου καὶ τὸ ὁποῖον μετὰ συνεχῆ χρῆσιν, μοὶ καταστρέφει τὴν φωνήν, πρέπει νὰ μὲ λούῃς μὲ μελάνην ὅσον δὲ μελανωτέρα εἶναι ἡ ὕτη, τόσον καλλίτερον· διότι δι' αὐτῆς μοὶ ἐπανερχεται ὁ λόγος ἰσχυρὸς καὶ καθαρός.

Παραδοξόν, εἶπεν ὁ Φρίτζ, ἀλλ' εἰπέ μοι τίνι τρόπῳ θὰ κάμῃς τὴν τύχην μου.

— Πρῶτον, θέλεις ἐνδύθῃ τὸ ἔνδυμα νομομαθοῦς καὶ θὰ παρυσιασθῇς εἰς τὴν ἀγλήν τοῦ δουκὸς τῆς Βαυαρίας ἀναγγελλῶν σεκυτὸν ὡς δόκτορα ἐξεληθόντα νεωστὶ τοῦ παπιστημίου καὶ κάτοχον τῶν ἐπτὰ ἐλευθερίων ἐπιστημῶν· εἶναι δὲ αὗται, πρότερον μὴ τὰς λητμονήσῃς. Ἡ γραμματικὴ, ἡ διαλεκτικὴ, ἡ ἱστορικὴ, ἡ γεωμετρίαι, ἡ μουσικὴ, ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ ἀστρολογίαι· διότι αὗται εἶναι ὡς ἡμεῖς, οἱ σὺφί τὰς ὀνομάζομεν, τὸ *quadrivium* καὶ τὸ *quadrivium*. Δύνασαι πρὸς τοῦτοις νὰ καυχῆθῃς, ὅτι εἶσαι ποιητὴς δυνάμενος νὰ στιχομυθῆσῃς ἐν χρονικῶν, ἢ ἐν ἡμεράτιον (son-

πίε). Ὁ Ἐκλέκτωρ εἶναι ἡγεμὼν ἰσχυρὸς καὶ φίλος παντός, ὅστις κρατεῖ κάλκμον ἀνά χεῖρας· ἀναμφιβόλως θέλεις προαχθῆ ἡ πλησίον του.

— Ἀλλὰ φίλε μου, δίδμων, φοβοῦμαι, ὅτι μὲ περιπαίζεις· πῶς ἐγὼ ὁ ἀμαθὴς χωρικός, ὅστις μόλις δύναμαι νὰ ἐπαναλάβω τὰ ἐπτὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα ἀνεφες εἶναι δυνατὸν νὰ κάμω τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι γνωρίζω διὰ αὐτὰ τὰ ὄρατα πράγματα; Ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ ἐκλέκτωρ, θὰ μοὶ δώσῃ τὰ παπούτσια, ἐὰν μὲ λυπηθῆ καὶ δὲν μὲ κρεμάσῃ. Αὐτὸ μόνον θὰ κερδίσω ἀπὸ τὸ παιγνίδιον τοῦτο καὶ βέβαια θὰ τὸ ἀξίζω.

— Κύριέ μου, εἶσαι πολὺ ἀπλοϊκός· ὅταν δὲν ἔχη τις ἰδικίαν του ἱκανότητα μεταχειρίζεται τὴν τοῦ ἄλλου· δὲν ἤξεύρεις πόσοι ἄνθρωποι υπάρχουν, τοὺς ὁποίους ἡ φήμη ἐγκωμιάζει καὶ οἵτινες ἐντούτοις δὲν ὑψώθησαν εἰμὴ διὰ τῆς ἱκανότητος ἄλλου. Ἐχεις ἕνα δαιμόδιον πνεῦμα εἰς τὴν ἐξουσίαν σου καὶ διατάξεις!

— Ὅχι, ὄχι, δὲν διατάζω πλέον.

— Ἐχει καλῶς, ἐνθυμοῦ ὅμως δύο τινὰ· πρῶτον μὴ ἐπιχειρήσῃς ποτὲ συζητήσῃς καὶ συλλογιτιμούς, εἰμὴ ἐγγράφως διότι οὕτω μόνον δύναμαι νὰ σὲ ὑπηρετήσω. Δεύτερον μὴ ἀποχωρηθῆς ποτὲ τοῦ μελινθοχείου σου· διότι ἡ ὑπερξείς μου εἶναι ἀναποσπίστως μετ' αὐτοῦ καὶ μόνον συνδεδεμένη.

— Ὡς περὶ τοῦ τελευταίου τούτου μένε ἡτυχεῖς, ὅσον διὰ τὸ πρῶτον, νομίζω ὅτι θὰ ἦναι ἀσφαλέςτερον ἐὰν προσποιηθῶ, ὅτι εἶμαι ἄλαλος.

— Ἡ ἰδέα δὲν εἶναι κακὴ· ἀλλ' εἶναι καιρὸς ν' ἀποσυρθῶ, βοήθησόν με λοιπὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ καταφύγιόν μου, διότι πολλὰ ὄρατα εὐρίσκωμαι ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα.

— Ἀκόμη μίαν λέξιν δευτέραν ἐνθυμοῦ πρὸ παντός ἄλλου, ὅτι εἶμαι κύριός σου, ὅπως καὶ σὺ ὁ ἴδιος τὸ εἶπες καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐκτελῆς τὰς ἰδικὰς μου ἐπιθυμίας καὶ ὄχι τὰς ἰδικὰς σου.

Ὁ πυγμαῖος δαίμων ἔκκαμε μικρὸν μορφασμὸν.

— Εἰπέ μοι πρὸς τούτοις, πῶς ἐνῶ δὲν γνωρίζω οὔτε τὸ ἀλφάβητον θὰ δυνηθῶ νὰ ἀναγινώσκω ὅσα γράφω;

— Ἀφοῦ εἶπες ὅτι θὰ προσποιηθῆς τὸν ἄλαλον δὲν ἔχεις ἀνάγκη

κην νὰ ἀναγινώσκης, οἱ ἄλλοι θὰ ἀναγινώσκωσι τὰ ὅσα γράφεις.

— Λοιπὸν θὰ φαίνωμαι μέγας ἄνθρωπος χωρὶς νὰ ἐννοῶ τί

λέγω;

— Δὲν θὰ εἶσαι μῆτε ὁ πρῶτος, μῆτε ὁ τελευταῖος.

— Ἄλλ' εἴαν, αὐτὰ τὰ ὁποῖα μοὶ ὑπαγορεύεις νὰ γράφω εἶναι ἀνοησίαι;

— Αἶ! τότε θὰ μοὶ δώσης τὰ παπούτσια. . . .

Ἐν τούτοις ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀνδερνάχ ἐσήμανε τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας καὶ ὁ Γραφοδαίμων, ὅστις εἶχεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον πλησιάσει πρὸς τὸ μελανοδοχεῖον, ἐπήδησεν ἐλαφρῶς ἐντὸς αὐτοῦ. Ὁ Φρίτζ, ὅστις εἶχε πολλὰ ἄλλα πράγματα νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, ὤρμησε διὰ νὰ τὸν κρατήσῃ, ἀλλ' ἐκτύπησε τόσον βιαίως τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς πλησίον δοκοῦ, ὥστε ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἐξερχομένους ἐκ τοῦ μελανοδοχείου χρυσοὺς σπινθήρας· ἅμα δὲ συνελθὼν ἐκ τοῦ κτυπήματος ἤρχισε νὰ ἐρωτᾷ ἑαυτὸν, μήπως εἶχε κοιμηθῆ καὶ ἐξύπνα ἀπὸ ὄνειρον; Ἄλλ' ὄχι. . . . αἱ σταγόνας τῆς μελάνης, αἵτινες ἔπεσον ὅταν ὁ Γραφοδαίμων ἐπταρνίσθη, ἦσαν ἀκόμη ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλλῃ. Προσεπάθησε λοιπὸν νὰ ἐκβάλῃ καὶ πάλιν τὸν δαίμονα ἐκ τοῦ καταφυγίου του, ἀλλὰ μάτην ἐξετάζων τὸ μελανοδοχεῖον, δὲν ἔβλεπεν ἐντὸς αὐτοῦ εἰμὴ μικρὸν καὶ ὑγρὸν σπόγγον ὅθεν ὕλα αἱ ἐρωτήσεις του, ἔμειναν ἄνευ ἀποκρίσεως. Τέλος ἀφοῦ εἶδε τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν του, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ σκαμνίου καὶ στηριξάς τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐκάλυψε τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς δύο του χεῖρας· σμύειν ὅτι ὁ νοῦς του ἐπλανήθη ὑπεράνω φοικώδους ἀθύρσου, τῆς ὁποίας δὲν ἐτόλμα νὰ θεωρήσῃ τὸ βάθος· καὶ ἀληθῶς, ὁ νοῦς τοῦ πτωχοῦ νεανίσκου, θαμβωθείς ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ δριζόντος ὅστις ἠνόχηται αἴφνης ἐνώπιόν του, τοσοῦτον συμφῶνως πρὸς τοὺς πόνους του, ἐδίσταζεν ἐν τούτοις μὴ γνωρίζων εἴαν τὰ μέσα ἅτινα ἔμελλον νὰ τὸν ἀνυψώσωσιν ἦσαν νόμιμα. Αἱ σχέσεις του μετὰ τοῦ μελανοῦ ἐκείνου ἀνθρωπίσκου, δὲν ἦσαν ἄρα ἐξ ἐκείνων ἃς ἡ ἐκκλησία καταδικάζει: Ἡ ἀνοητεία τοῦ Φρίτζ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν φωτίσῃ περὶ τῆς ἀληθείας. Ἐσκέπτετο ὅμως ὅτι θὰ ἦτο ἴσως καλόν, νὰ συμβουλευθῆ τὸν ἐρημέριον τοῦ Ἀνδερνάχ,

ἀλλ' ὁ φόβος μὴ-ως ἀναγκασθῆ νὰ παραιτήσῃ τὰ μεγάλαια, ἄπεινα τῷ εἶχον προσφερθῆ, τὸν ἔλαμα νὰ μεταβάλλῃ γνώμην· τέλος ἀπεφάσισε νὰ κρητήτῃ τὰ πάντα μυστικά καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Οὐλερίχον, οὕτινος αἱ κρητηρήσεις ἦταν ἐνίοτε τόσον ἐρῶσι, ὥστε καὶ ἀκουσίως ἠναγκάζετο νὰ τὰ παραδέχεται.

Ἐν τούτοις ἠκούετο ἤδη θόρυβος ποδῶν καὶ ἡ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον προσεγγίζουσα λάμψις, ἀνήγγειλε τὴν ἐπίσοδον τῶν συντεχνιτῶν του· ὅθεν ἔσπευτε νὰ κλείσῃ τὸ κιβώτιον. Ὅτε ὁ Οὐλερίχος εἰσῆλθεν, ἐξεπλάγη ἰδὼν τὴν ἠλλοιωμένην φυσιογνωμίαν τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τὸν ὅλως ἀσυνήθη τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὸν ὑπεδέχθη.

Ὁ γείτων Φερνίχ προσεκάλεσε τοὺς δύο ἀδελφούς, εἰς τὴν φαιδρᾶν οἰκογενειακὴν ἐσρτὴν τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγένων, ἀλλ' ὁ Φρίτζ, ὑπερήφανος ὡς ἦτο δὲν ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν καὶ ὁ Οὐλερίχος ἠναγκασμένος νὰ συμμορφῶνται πάντοτε μὲ τὰς θελήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ κατὰκοπος ἐκ τῆς ὀδοιπορίας, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀχυρίνου σφώματός του καὶ ἀπεκοιμήθη παρεούτως. Ὁ Φρίτζ ὅμως δὲν ἐκοιμήθη διόλου.

Ὅτε δὲ ὁ Οὐλερίχος ἐξύπνησε, τὴν ἐπαύριον, ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀνατείλει. Πόσον ἀκηρὸς εἶμαι! καὶ ὁ Φρίτζ δὲν μὲ ἐξύπνησε. Τί καλὸς ἀδελφός δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ διαταράξῃ.

Ἄλλ' εἶναι πάντοτε ἀρετὰ ἐνωρίς, δι' ἐκεῖνον ὅστις ἐξυπνᾷ καὶ δὲν ἔχει οὔτε ξύλα διὰ νὰ θερμανθῆ, οὔτε ἄρτον! Ὁ Οὐλερίχος ἐπίδησε τῆς κλίνης του, ὁ καλλωπισμός του δὲν ἀπήγει πολλὴν ὥρην· ὅτε δὲ ἐξήτησε τὸν ἀδελφόν του διὰ νὰ τὸν ἐναγκαλισθῆ κατὰ τὸ σῆμα, δὲν τὸν εὔρεν. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο ἀνοικτόν, τὸ κουτίον ἔνθα τὴν προτερσίαν, ὁ Φρίτζ εἶχεν εὔρει τὰ χρήματα· ἦσαν ἐκεῖ ὄλα, ἐκτὸς τοῦ ἐνὸς τῶν δύο χρυσῶν νομισμάτων. Πλησίον αὐτῶν, ὁ Οὐλερίχος παρετήρησε, τεμάχιον χάρτου ἔνθα ὑπῆρχε τὶ γεγραμμένον· ἀνεγνώρισεν ἀμέσως τὸ κουτίον· ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφήσει ὁ ἐξέχφανισθεὶς ἄγνωστος. Ἄλλ' ἡ θέα τοῦ γεγραμμένου χάρτου, τὸν ἐφόβησε· διότι δὲν ἔτυχε πολυλάκις νὰ ἴδῃ γράψιμον καὶ ἐφαντάσθη κατ' ἀρχάς, ὅτι ἦτο σελίς τις μαγικοῦ βιβλίου ἢ διαβολικόν τι συμβόλιον. Ἄφου ὅμως εἶδεν

ὅτι οἱ χαρρικτῆρες ἐκείνοι δὲν εἶχον τὸ χρώμα τοῦ αἵματος καὶ ὅτι τὰ χρήματα δὲν μετεβλήθησαν εἰς φύλλα δρυός, ἐσκέφθη ὅτι ἴσως τὸ χαρτίον ἐκείνο, περιεῖχε πληροφορίας γραφείσκι ὑπὸ τοῦ ἀγνώστου ξένου καὶ περιέμενε νὰ ἔλθῃ ὁ ἀδελφός του διὰ νὰ εὐχαριστήτῃ τὴν περιέργειάν του.

Μετὰ τὸν ὅμως τὸν περιέμενον· ἡ ἡμέρα ἐκείνη παρήλθε καὶ ἡ ἐπαύριον μετ' αὐτὴν ἀλλ' ὁ Φρίτζ δὲν ἐπανῆλθεν, οὐδεὶς δὲ ἐγνώριζε ποῦ εἶχεν ὑπάγει. Τότε τὸ ἀτυχὲς ὄρφανόν, ἐσκέφθη ὅτι τὸ ἐγκατέλιπεν ἐκείνος, ὅστις ἦτο τὸ μόνον του στήριγμα, ὁ μόνος προστάτης του· καὶ κατ' ἀρχὰς ἐθρήνησε πικρῶς· ἔπειτα ὅμως, ἐπειδὴ εἶχε κρίσιν ἀνωτέραν τῆς ἡλικίας του, ἐσκέφθη, ὅτι τὰ δάκρυα εἰς οὐδὲν ὠφελούσι καὶ ἀπεράσισε νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ ζήτῃ μόνος.

Ο ΑΡΧΙΔΙΚΑΣΤΗΣ (SÉNÉCHAL)

ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Δώδεκα ἔτη εἶχον παρέλθει· ἐντὸς τῆς θολωτῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς αἰθούσης τοῦ ἐν Μονάχῳ πύργου τῶν δουκῶν τῆς Βαυαρίας, περιεπάτει ἀνὴρ περιβεβλημένος βαρύτεμον μηλωτὴν· ἐφαίνετο νέος, ἂν καὶ αἱ παρειαὶ του ἦσαν κοιλωμέναι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του περιτριγυρισμένοι ὑπὸ κύκλου μελανοῦ· περιεπάτει ἀνήσυχος καὶ μὲ μάλια βήματα, ἐνίοτε δὲ ἐξηντλημένος ἤρχετο νὰ καθίσῃ ἐπὶ τῆς πλουσίως γεγλυμμένης ἑδρας του, παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐνθα ἠκτινοβόλοι· μεγάλη πυρά, ἂν καὶ μόλις ἤρχιζεν ἤδη τὸ φθινόπωρον. Κατηραμένοι ἄς ἦναι, ἔλεγεν, ἡ φιλοδοξία καὶ οἱ φιλόδοξοι! Πρέπει λοιπὸν νὰ τοὺς ἀπαντῶ πάντοτε εἰς τὸν δρόμον μου! ὁπόσον τεταραγμένος καὶ ἀφόρητος εἶναι ὁ βίος μου! Ἐγκατέειψα κρυφίως τὴν ἀθλίαν καλύβην μου καὶ τὸ ταπεινὸν ἐπάγγελμα, ὅπερ ἀπεκτίνωνε τὴν ψυχὴν μου, ἀλλὰ δὲν εἶχον ἱκανὴν πεποιθήσιν εἰς τὴν δυνάμιν μου, ὅπως ὑψωθῶ ἀναλόγως τῆς μεγαλοφυίας μου.

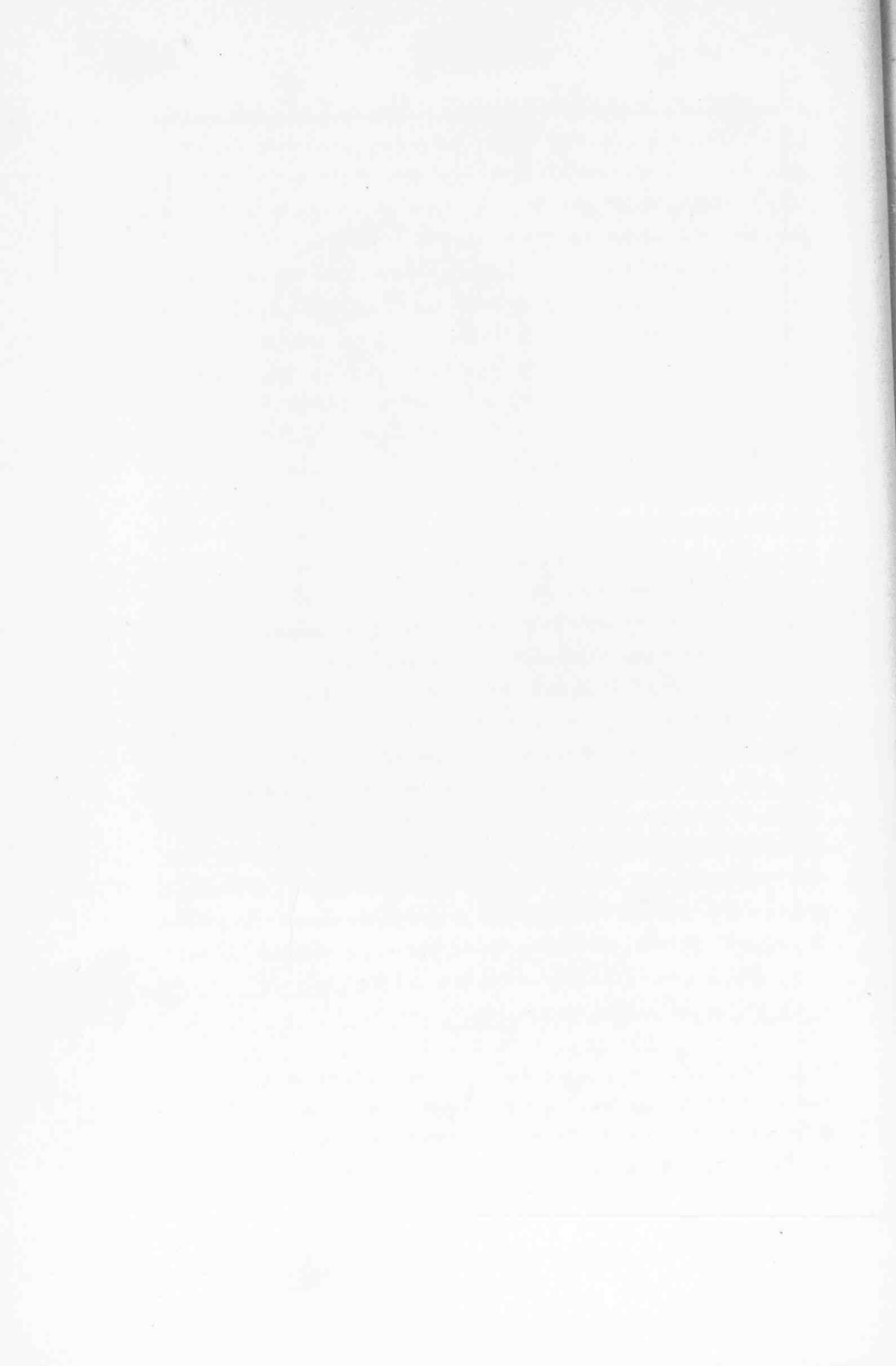
ἤρχισα λοιπὸν νὰ διατρέχω τὰς πόλεις τῆς Γερμανίας ὡς σπουδα-
 στῆς ἐστερημένος τοῦ δωρήματος τῆς δουλίας, ἀλλὰ τὰ συγγράμ-
 ματά μου ἐντὸς ὀλίγου μὲ καθιστῶσιν ἔνδοξον· δύο πανεπιστήμια
 διαμφισβητοῦσι μετὰξὺ των, ποῖον ἐκ τῶν δύο νὰ μοὶ προσφέρῃ
 ἔδραν, ἔνθα βοηθὸς ἔμελε νὰ ἀναγινώσκῃ ὅσα ἔγραφα Ὁ Γρα-
 φοδαίμων ἐτήρησε τὰς ὑποσχέσεις του καὶ ἐγὼ ἐνθαρρυνόμενος
 ἐτόλμησα νὰ ἀνακτῆσω τὴν δουλίαν μου. Ἀλλὰ μὲ σκόπτουσι μὲ
 ψέγουσιν, ἀγνοῶ διατί· ἐντοῦτοις μόλις ἔγινα πάλιν ἄλλαλος, ἡ
 δόξα μου αὐξάνει. Τέλος βαρυνθεὶς τὸ στάδιον ἐκεῖνο, ἔνθα ἔδρε-
 πον μὲν ἀδιακόπως νέας δάφνας, ἀλλ' ἔμενον πτωχὸς καὶ ἐπεινών,
 προσέφερον τὸν κάλαμόν μου εἰς τὸν γραμματέα (chancelier)
 τοῦ Μαργράβου τῆς Ὀσπάχ, κελὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἔχοντα ἀνάγκη
 ὑπαλλήλου ὅστις νὰ τῷ ὑπαγορεύῃ μᾶλλον τι ἔπρεπε νὰ γράφῃ,
 παρὰ διὰ νὰ τῷ ἀντιγράψῃ τὰς ἰδίαις του ἐμπνεύσεις· ὅθεν βέ-
 θαιος ὢν, ὅτι ὑπάλληλος ἄλλαλος, ἤθελε κρατήσῃ μυστικὴν τὴν
 ἀμάθειάν του, μὲ ὑπεδέχθη μετὰ χαρᾶς καὶ ἐντὸς ὀλίγου οἱ δύο
 μας, ἀπετελέσαμεν ἕνα καὶ μόνον νοῦν. Ἡ τύχη μου ἦτο καλή·
 διότι ὁ γραμματεὺς μὲ ἀντέμειβε γενναίως. ἐκ τῶν δη-
 ναρίων τοῦ Μαργράβου. Ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν εἶχον τι νὰ παραπονεθῶ,
 ἐκεῖνο ὅμως ὕπερ μὲ δυσηρέστει ἦτο τὸ ὅτι ἔβλεπον τὸν προϊστά-
 μενόν μου οἰκειοποιούμενον τὴν δόξαν τὴν προερχομένην ἐκ τῆς
 ἐργασίας μου καὶ μοὶ ἐπήλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι θὰ τύχω τῆς ἰδίας εὐ-
 νοίας, ἧς ἀπέλαυον κεκρυμμένος ὑπὸ ξένον μανδύαν, ἐὰν ἐξηρχό-
 μην ἐξ αὐτοῦ καὶ παρουσιαζόμενι μόνος· ὅθεν ἐπεχείρησα ἀπ' εὐ-
 θείας εἰς τὸν Μαργράβον ὑπόμνημά τι, ὕπερ εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν
 προϊστάμενόν μου καὶ ὕπερ ἐπραγματεύετο περὶ τῶν δικαιωμάτων
 τοῦ μαργραβιάτου του, δικαιωμάτων προσβληθέντων καὶ τὰ ὁποῖα
 ἤτοιμάζετο νὰ ὑπερασπισθῇ ἐνώπιον τῆς προσηχοῦς Δικίτης. Ἀλλ' ὁ
 ἡγεμὸν δὲν ἐγνώριζε νὰ ἀναγινώσκῃ, πράγμα, ὕπερ δὲν ἠδύναμην
 νὰ προῖδω· ὅθεν ἔδωκε τὸ ὑπόμνημα εἰς τὸν γραμματέα του. Οὗ-
 τος δὲ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν μὲ ἐδίωξε καὶ μὲ κατηγορήσεν ὡς
 κλέπτῃ τῶν ἐγγράφων του, ἐνῶ αὐτὸς ὁ πραγματικὸς κλέπτης,
 ἀντεμείσθη διὰ τὸ ἔργον μου ἐκεῖνο μὲ νέας εὐνοίας καὶ τιμᾶς.

Ἐν τούτοις εἶχον εὐρεθῆ πολὺ πλησίον τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ

Ἀντίγραφον ἐκ χαλκογραφίας τοῦ κ. ΡΟΜΠΕΡ, καθηγητοῦ τῆς
χαρακτικῆς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Τεχνῶν.

μεγαλείων, ὥστε νὰ μὴ ἐπιθυμήσω νὰ τὰ γευθῶ καὶ ἐγώ. Ἐρχομαι λοιπὸν ἐδῶ, καὶ γίνομαι ἀκόλουθος τοῦ ἀρχιδουκῆ τῆς Βαυαρίας, ὅστις μὲ ἐξετίμα· ἡ ὀμιλία μου ἐπνέρεγεται καὶ δὲν λέγω πλέον πολλὰς ἀνοησίας, ὅθεν ἡ φήμη τῆς ἐντελοῦς ἰάσεώς μου καὶ τῆς μεγαλοφυΐας μου μὲ καθιστῶσι δεκτὸν εἰς τὴν αὐλήν. Ὁ Ἐκλέκτωρ ἤρχισε νὰ μὲ εὐνοῇ καὶ ἐντὸς ὀλίγου, κατώρθωσα νὰ ἐκβάλω τῆς αὐλῆς τὸν ἀρχιδουκαστὴν, ὅστις μὲ εἶχε προστατεύσει καὶ νὰ καταλάβω ἐγὼ τὴν θέσιν του.

Ἐν τούτοις, αἱ χάριτες, ἢ μάλλον αἱ σπάνιαι ἀρεταί, νεάνιδος τινος, θυγατρὸς ἀπλοῦ ἰδιώτου τῆς μέσης τάξεως τοῦ Μονάρχου, ἔθελξαν τὴν καρδίαν μου, καὶ, ἠγάπησα τὸν ἄγγελον ἐκεῖνον, ὅστις εὐρίσκειται νῦν εἰς τὰς οὐρανίους μονάς, ἀλλ' ἐπροτίμησα νὰ σπαράξω τὴν καρδίαν μου καὶ νὰ ἰφθίω νὰ νικήσω τὸ πάθος μου, ὁ νοῦς· διότι ἐὰν ἀπεφάσιζα νὰ τὴν νυμφευθῶ, ἔπρεπε νὰ περιορισθῶ εἰς τὴν χυδαίαν ἐκείνην εὐτυχίαν, ἣν ὁ Θεὸς δίδει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς τάξεως ἐκείνης, ἀπαραλλάκτως ὡς δίδει τὴν ἐλώδη λίμνην εἰς τὰς νήσους, αἵτινες περιστρέφονται ἀδιακόπως ἐντὸς αὐτῆς καὶ δύνανται νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν ἕρκακα εἰς τὴν ὑπερήφανον πετῆσιν του. Ἡ γράϊα κόμησσα τοῦ Δουετγάρδου δὲν θὰ ἀντικαταστήσῃ ποτὲ εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν ἐρασίαν ἐκείνην κόρην· ὄχι ποτέ! ἀλλ' ὁ νυμφευόμενος αὐτὴν, εἰς οἰκονομικῶς κοινωνικὴν τάξιν καὶ ἂν ἀνήκει, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θέσῃ ὑπερῶν τοῦ οἰκοσήμεου του, τὸ στέμμα τοῦ κόμητος. Ὁ δοῦξ μοὶ τὸ ὑπεσχέθη· οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ εἰς τὴν ὑποτελῆ του τὴν κληρονομίαν καὶ δεύτερον σύζυγον, ἅμα λήξῃ τὸ πένθος τοῦ πρώτου καὶ ἀπέκρουσεν ἤδη τὰς περὶ γάμου προτάσεις τοῦ μεγάλου ἱερακοτρόφου του. Ὅποιος φιλόδοξος ὁ ἱερακότροφος οὗτος! ὑπάρχουσι τῶντι ἀνθρώποι οἵτινες λησμονοῦσιν ἑαυτούς!

Ἡ ὁδὸς ἡ ἀγούσα πρὸς τὴν τύχην, σπανίως εἶναι εὐθεῖα καὶ ἀδύνατον εἶναι νὰ προχωρήσῃ τις τρέχων· συνήθως εἶναι ἀπότομος· συνήθως ἀναθίβει τις μὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἰδρῶνων αἶμα καὶ ἔρπον χαμαὶ, ἐὰν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη, ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ κρημνισθῇ ταχύτερον ἢ ὅσον ἀνέβῃ καὶ νὰ εὐρεθῇ πολὺ κατώτερον, ἢ ὅσον ἦτο ὅτε ἤρχισε τὴν πορείαν του. Ἐνίοτε δὲ

ἀπαντᾷ τις ἔλη βορβορώδη, ἐντὸς τῶν ὁποίων δὲν πρέπει νὰ διαστάση νὰ βυθισθῆ μέχρι λαίμου· διότι ἅμα φθάση εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἀποβλέπει, τότε ἔχει καιρὸν νὰ καθαρισθῆ. Ἄλλ' ἐνῶ ἐναγωνίως διατρέχει, τις τοιοῦτον ἐπικίνδυνον στάδιον, αἴφνης ἀπαντᾷ πρὸ αὐτοῦ φιλοδόξους, οἵτινες τῷ ἐμποδίζουσι τὴν ὁδὸν καὶ ζητοῦσι νὰ τὸν κρημνίσωσιν ὡσὰν δὲν ἐπλήρωσέ τις ἀκριβῶς ὅσα ἀπέκτησεν! . . « Ὡτὰν τὸ βραβεῖον τοσοῦτων ἀγώνων καὶ τοσοῦτων ταλαιπωριῶν δὲν ἀνήκει πλέον δικαιοπρατικῶς εἰς ἐμέ. Ἐπικατάρχτος ἢ φιλοδοξία! ἐπικατάρχται οἱ φιλόδοξοι!

Ὁ Ἀρχιδικαστῆς τῆς Βυαρίας, ἀνέστρεψε τὴν ἐξ ἄμμου κλεψύδραν τοῦ ἰδοῦ δύο ὥραι παρῆλθον ἀφ' οὗ ὁ δούξ ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ἀκόμη δὲν ἠκούσθη ὁ καλπασμός τοῦ ἵππου τοῦ. Μήπως ὁ ἀγέρωχος ἐκεῖνος ἱερακοτρόφος, ἔδραξεν εὐνοϊκὴν τινα στιγμήν; Ὁ δούξ εἶναι τόσον εὐμετάβλητος· οἱ ἰσχυροὶ εἶναι πάντοτε τόσον ἀγνώμονες! Ἄλλὰ πρόσεξον Λουδοβίκε δὲ Βιττελοβάχ, τὰ μυστικά σου εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου καὶ ἡ Βιέννη δὲν ἀπέχει πολὺ! Ὁ Φρειδερίκο· ζητεῖ νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ συνέδριον, τοὺς διασημοτέρους δόκτορας τῆς Γερμανίας καὶ ἔπεμψε καὶ εἰς ἐμέ, ἐπανηλειμμένους προτάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἐδέχθη μὲν. . . ἀλλ' οὕτε ἀπεποιήθη. . . . Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Βυμβέργης εἶναι ἤδη πολὺ γέρον· εἰς ἀρχιδικαστῆς δύναται δι' ἐνὸς ἄλματος νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν ἔδραν! Καὶ μήπως δὲν ἔχω ἤδη τὸν ἕνα πόδα μου ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας; Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι μέλος τοῦ εὐγενεστάτου καὶ ἰδιοτρόπου ἐκείνου κληρικοῦ συμβουλίου, ὅπερ παρίσταται εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπισκόπων καὶ κίμναι αὐτοὺς νὰ προσβίβωσιν ἐν μέσῳ τῶν ἡγουμενιστῶν δεχόμενοι βραβδισμόν; (*) ὡς φωραθέντες κλέπται; Καὶ τί δύναται νὰ

(*) Τοιαύτη ἀληθὴς ἦτο ἡ συνήθεια τοῦ συμβουλίου ἐκείνου· ὁ ἐκλεγόμενος ἐπίσκοπος ὤφειλε νὰ διέλθῃ γυμνὸς μέχρι ζώνης, ἐν μέσῳ τῆς χορείας τῶν ἡγουμενιστῶν τοῦτο ἐχρησίμειν ὡς τελεσφόρον μέσον, ὅπως ἀπομακρύνωσι τοὺς ἡγεμόνας, οἵτινες κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐπωφθαλμοῦν τὰ ἐπισκοπικὰ ἔδρα καὶ ἀπροκαλύπτως παρεβίαζον τὰς ἐκλογὰς.

ἐμποδίσῃ τὸν ἐπίσκοπον, νὰ ὑψώσῃ τὸ βλέμμα μέγχι τῶν καθεδρῶν τῆς Τρέβης, τῆς Κολωνίας, ἢ τῆς Μαϋάνσης; Ἢ φανῆ φυσικόν, ὁ κορυφαῖος τῶν ἐπισκόπων τῆς Γερμανίας, νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἀπλὴν μῆτραν του, μετ' ἄλλης ἐχοίτης βάσιν τὸ στέμμα τῶν ἐκλεκτόρων. Ἄς μὴ χάνωμεν λοιπὸν καιρόν.

Αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ μονολόγου τούτου, συνοδευθήσαν αὐτως εἰπεῖν ὑπὸ τῶν διακεκομμένων ἤχων κιθάρας, ἐφ' ἧς αἰδοῦς τις ἐκ τῶν γνωστῶν ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Minnesinger ἐπιξενίστάμενος εἰς τὸν διάδρομον ἐφιλοξενεῖτο πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν πύργον, ὁ αἰδοῦς ἐκεῖνος, καὶ πιθανῶς ἠύτοσχεδιάζε νέον τι ἔργον· διότι μετὰ τινος στιγμῆς, ὁ ἀρχιδικαστὴς καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἠθικῆς ἐλείνης νάρκης, ἥτις κυριεῖται τὴν ψυχὴν, ὅταν μετὰ ἐνκρίωνιον ἐσωτερικὴν πάλην, κάμει σπουδαῖαν τινὰ ἀπόφασιν, ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἐναργῶς τὰς ἐξῆς λέξεις.

Εὐλογημέν' ἡ ταπεινὴ ἀπλότης τοῦ ἐργάτου !

Φθονεῖ τὴν εὐτυχίαν του καὶ βασιλέως στέμμα·

Καὶ ὅταν φθάνῃ δι' αὐτὸν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου

Τὸν ἀτενίζει μ' εὐελπι καὶ ἤρεμον τὸ βλέμμα.

Ὁ φεουδάρχης, ἀλαζῶν δι' ἱπεράντους κτήσεις,

Ὁ Κόμης, μὲ τὰ πλούτη του καὶ μὲ τὰ ἐμβλήματατά του.

Ἡ καλλονὴ, μ' ἀστερωπὸν διάδημα δουκίσσης,

Τὸ πᾶν, φθονεῖ τὴν εὐτυχῆ πενίαν τοῦ ἐργάτου !

Εὐλογημέν' ἡ ταπεινὴ ἀπλότης τοῦ ἐργάτου.

Φθονεῖ τὴν εὐτυχίαν του καὶ βασιλέως στέμμα·

Καὶ ὅταν φθάνῃ δι' αὐτὸν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου,

Τὸν ἀτενίζει μ' εὐελπι καὶ ἤρεμον τὸ βλέμμα.

Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δύναμις δὲν εἶν' ἡ εὐτυχία

Τὴν δίδει μόνον, αἴσθημα ψυχῆς γαληνιαίου . . .

Ὅλίγα εἰς τὸν Ποιητὴν προσφέρετε σολδία·

Σὰς εἶπε τὸ μυστήριον τῆς εὐτυχίας πῶρον.

Εὐλογημέν' ἡ ταπεινὴ ἀπλότης τοῦ ἐργάτου!
 Φθονεῖ τὴν εὐτυχίαν του καὶ βασιλέως στέμμα'
 Καὶ ὅταν φθάνῃ δι' αὐτὸν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου,
 Τὸν ἀτενίζει μ' εὐελπι καὶ ἤρεμον τὸ βλέμμα.

Ἐπεθύμουν νὰ ἐγνώριζα, εἶπεν ὁ Φρίτζ Βέρνερ ἐγειρόμενος, πόθεν οἱ ἐπαῖται οὗτοι, τοὺς ὁποίους, ἀντὶ νὰ φιλοξενῶμεν εἰς τοὺς πύργους μας, ἔπρεπε νὰ ἀποδιώκωμεν ὡς πραγματικὸν λοιμὸν, ἀρῶνται τὰ θέματα τῶν ἀσμάτων μὲ τὰ ὁποῖα ἔρχονται νὰ μᾶς ζαλίσωσιν. Ἡ ψυχικὴ γαλήνη τοῦ ἐργάτου! Ἥμην καὶ ἐγὼ ἐργάτης ἤθελον κατατρίβω νὰ τὸ ὁμολογήσω καὶ μόλις τολμῶ νὰ τὸ σκεφθῶ κατ' ἐμαυτὸν ἤμην καὶ ἐγὼ ἐργάτης, χωρὶς καὶ ὄμως δὲν εὔρον τὴν γαλήνην ταύτην οὔτε ἐκεῖ, οὔτε ἐδῶ, οὔτε οὐδαμοῦ ἄλλου! διότι ἡ καρδία ἡ φλεγόμενη ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ὑψωθῇ, δὲν εὐρίσκει ἀνάπαυσιν, εἰμὴ ἔταν φθάσῃ ἐκεῖ ὅπου θέλει. Καὶ ἐνόσω μία ἔτι βαθμὶς μένει αὐτῇ νὰ ἀναβῶ, ἡ ἀνησυχία εἶναι ἡ αὐτὴ ὡσὰν εὐρίσκετο εἰς τὴν ἀρχὴν ἀκόμη τῆς κλίμακος! ὡσὰν εὐρίσκετο ἐντὸς τοῦ βορβόρου... Ἀλλὰ Φρίτζ Βέρνερ, ἔταν φθάσῃ εἰς τὰ ὕψη, μεταξὺ τῶν κομῆτων, ἡ τῶν ἐπισκόπων τῆς Γερμανίας, ἔταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἔδρας τῶν ἐκλεκτόρων τῆς Ἀγίας αυτοκρατορίας, ὡ τότε δυστυχία εἰς ἐκείνον, ὅστις σοι ἐμποδίσῃ τὴν ὁδόν! Ἐπιθυμῶ σχεδὸν νὰ δεχθῇ ὁ δοῦξ, τὰς περὶ γάμου προτάσεις τοῦ ἱερακοτρόφου του, ὥστε νὰ μοὶ δώσῃ οὕτω δικαίαν ἀρρομὴν ὅπως δεχθῶ τὴν πρόσκλησιν τοῦ αυτοκράτορος καὶ προδώσω τὰ μυστικά του. Ἐν τούτοις ἂν μὴ μιμηθῶμεν τοὺς δοξομανεῖς, οἵτινες δὲν εὐχαριστοῦνται ποτὲ ἐκεῖ ὅπου εἶναι ἂν ἀφήσω τὴν ὑπόθεσιν νὰ βραίνῃ μόνῃ τῆς καὶ ἐὰν ὁ δοῦξ μοὶ προσφέρῃ τὸ στέμμα τοῦ κόμητος, ἐὰν μὲ ἀναγκάσῃ νὰ καθίσω μεταξὺ τῶν ἀγροίκων ἐκείνων τιμαριωτῶν, ὧν αἱ φιλολογικαὶ γνώσεις ἄπασιν περιορίζονται εἰς τὸ *Niebelungen* (*) καὶ οἵτινες ἐνδεδυμένοι σίδη-

(*) Ποίημα τοῦ δωδεκάτου, ἢ δεκάτου τρίτου αἰῶνος, οὔτινος ἤρωος ἦτο ὁ Ἀττίλας.

ρον ἀντὶ φορεμάτων, δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ συζητῶσιν ἄλλως εἰμὴ διὰ τῆς σπάθης, τότε θὰ συμμορφωθῶ μὲ τὰς θελήσεις του.

Ἄλλ' ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα, εἶδε τὸ παραπίτασμα τῆς θύρας συρόμενον καὶ ἄνθρωπόν τινα ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἶχε τὸ ταπεινὸν καὶ χαμερπέε, ὕπερ καὶ οἱ τρόποι του καὶ ἡ ἐνδυμασία του προέδιδον· τὸ βλέμμα του ἦτο ὑπουλον· ἐνῶ δὲ ἐπροχώρει ἐπαρουσίαζε τὸ πλευρὸν μάλλον ἢ τὸ πρόσωπον. Οὗτος ἦτο Τομμεσνῆς ὁ Λομβαρδός. Ὁ τοκογλύφος οὗτος, κατεγίνετο, ὡς ὅλοι οἱ συμπατριῶται του κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εἰς τὴν τοκογλυφίαν· δηλαδὴ ἐδάνειζεν ἐπὶ ἐνεχέρῳ χρημάτα, ἅτινα πολλάκις δὲν εἶχεν· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἐδάνειζεν εἰς τὸν βερῶνον, ὅστις διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ κενὸν βαλάντιόν του, ὑπεθήκευε τὰ κειμήλια τῆς εὐγενοῦς συζύγου του, ἢ τὸν πύργον του, ἢ τὰς γαίαις του, ἀντὶ χρηματικῶν πυσῶν, ἐμπορεύματα, οἷον πανοπλίας τοῦ Μεδισλάνου, ὑφάσματα τῆς Φλωρεντίας μηλωτὰς τοῦ Βορρά, κάτοπτρα Βενετικά, σκηναὶς διὰ τὸ ὑπαίθριον πεπαλαιωμέναις ἤδη, λέοντας καὶ πιθήκους ταριχευμένους, τὰ πάντα εἰς τιμὰς πολὺ ὑψωμένας. Ἐφρόντιζε πρὸς τούτοις νὰ δίδῃ εἰς τοὺς δανειζομένους, τὰ μάλλον ἀκατάλληλα εἰς ἕκαστον πράγματα. Οὗτοι δὲ διὰ νὰ λάθωσι τὸ χρηματικὸν ποσόν, ἐπώλουν ταῦτα εἰς μεταπρατάς, μυστικούς ὑπαλλήλους τοῦ Τομμεσνῆ, οἵτινες ἠγόραζον ταῦτα εἰς τὸ ἥμισυ, εἰς τὸ τρίτον τῆς ἀξίας μὲ τὴν ὁποίαν εἶχον δοθῆ εἰς τὸν δανειζόμενον· καὶ ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τοῦ χρόνου τοῦ ὀρισθέντος διὰ τὴν ἀπῆτισιν τοῦ χρέους, ὁ ὀφειλέτης δὲν εἶχε νὰ τὸ πληρώσῃ, τὸ ὑποθηκευθὲν κτήμα, ἐγίνετο ἰδιοκτησία τοῦ Λομβαρδοῦ, πράγμα, ὅπερ σχεδὸν πάντοτε συνέβαινε· διότι ὁ ἐπὶ τοιοῦτοις ὅροις δανειζόμενος εὐρίσκεται εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἀποδώσῃ κεφάλαιον, ἐνῶ ὁ δανειζὼν, ἐπειδὴ δὲν δίδει εἰμὴ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τῆς ὑποθήκης, ἐκέρδιζε πολλάκις τὸ ὀκταπλάσιον ἢ τὸ δεκαπλάσιον.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀποτροπικίου κερδοσκοπίας, ὕπερ ἐξασκεῖται καὶ σήμερον ἀκόμη, ἂν καὶ οὐχὶ τόσον ἀναφρανδὸν ὅσον τότε, ἐπέφερε τὴν καταστροφὴν ἀπείρων οἰκογενειῶν καὶ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἐκκλησίας· πλεῖστοι σύνοδοι ἐψήφισαν ἀυστηρὰς τιμω-

ρίας κατὰ τῶν τοκογλύφων, ἀλλ' ἀνωφελῶς· διότι οἱ ἄνθρωποι, πιεζόμενοι ὑπὸ τῆς πείνης ἢ ὑπὸ τῆς πολυτελείας, δὲν ἔπαινον νὰ κλίνωσι γόνυ πρὸ τῶν δανειστῶν καὶ νὰ συμμορφοῦνται μὲ τοὺς σκληροὺς ὅρους των. Ὁθεν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἐξηγήσεων, εὐκολον εἶναι νὰ ἐνοήτῃ τις, ὅτι ὁ Τομμεσνῆς, ἐλθὼν εἰς Νόναχον μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ ἐπίτου, ἀλλ' ἔχων ἐπιθυμίαν νὰ πλουτήσῃ καὶ δεξιότητά περὶ τὸ ἔργον του, ἔχων ἐπίσης καρδίαν ἀναίσθητον εἰς τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου, ἀπέκτησε τυχρῶς ἄπειρα πλοῦτη, πλοῦτη ὅμως ἄτινα προσεπάθει νὰ κρύψῃ προσποιούμενος τὸν πτωχὸν καὶ τὸν ταπεινόν.

Ὁ τοκογλύφος λοιπὸν οὗτος καὶ ὁ ἀρχιδικαστῆς ὑπελήπτοντο ἀμοιβαίως ἀλλήλους κατὰ τὴν ἀξίαν του· καὶ ὁ μὲν Τομμεσνῆς ἐθέσκει τὸν Βέρνερ ὡς ἕνα δοξομανῆ ἄνευ καρδίας, δυνάμενον νὰ θυσιάσῃ τὰ πάντα διὰ τοὺς σκοποὺς του, ὁ δὲ Φρίτζ, ἐθέσκει τὸν Τομμεσνῆ ὡς εἶδος ἀθηράτου ἐρπετοῦ, ὅπερ ἀναισχύτως ἀπερόφα τὸ αἷμα τῶν δυστυχῶν ἢ τῶν ἀπερισκέπτων.

Οἱ δύο οὗτοι ἄνθρωποι, ἀπέδιδον ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον χάριτας ἀμοιβαίως· δηλαδὴ ὁ μὲν Τομμεσνῆς, ἐβούληται τὸν Βέρνερ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀνθρώπων, οὓς εἶχε συμφέρον νὰ ἐξαφανίσῃ ἐκ τῆς αὐτῆς· τοῦ ἐκλέκτορος, ὁ δὲ Βέρνερ ἐπροστάτευε τὸν ἄξιον συνέτακτόν του διὰ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιρροῆς του, ὁσάκις τὰ κατ' αὐτοῦ ἐγειρόμενα παράπονα καὶ αἰ ἄραϊ, ἠδύναντο νὰ φθάσωσιν μέχρι τοῦ ἐκλέκτορος καὶ νὰ τὸν διαφωτίσωσι περὶ τῶν συμβαινόντων· ἀντὶ τούτου ὅμως ὁ τοκογλύφος, ὥφειλε νὰ διαμοιράζεταί μετ' αὐτοῦ τὰ κέρδη καὶ ὅταν ἀκόμη, ἔκαμνε τὰ θύματα χάριν τῶν συμφερόντων τοῦ φίλου του.

Οὕτω λοιπὸν, ὁ χωρικός τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ κατέστη θηρίον, κατατρώγων ἕτερον θηρίον δηλαδὴ τὸν Λομβαρδόν. Πρέπει εἰλεγεῖν ἐνίοτε κατ' ἑαυτόν, νὰ εὔρω τρόπον νὰ καταστρέψω τὸν τοκογλύφον τούτον· θὰ ἦναι ἡ δικαιοτέρα πράξις ἢν ἔπραξεν ποτέ.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ὁ ἐξασκῶν τὸ κακὸν ἀναγκάζεται νὰ προστρέξῃ εἰς ἄλλον συμμετόχον καὶ συμβοηθὸν ὅσον αὐτοῦ· τότε ὅμως, ἅμα οἱ δύο φίλοι γνωρίσωσιν ἐκ τοῦ σύναγγος, ὁ εἰς τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἄλλου, ἀποστρέφονται ἀμοιβαίως ἀλλήλους.

Ὁ Βέρνερ, ἰδὼν τὴν Τομμεσνῆ, ἐνθυμήθη ὅτι εἶχε δώσει αὐτῷ συνέντευξιν εἰς τὸ μέγαρόν του καὶ ὅτι ἡ προσδιορισθεῖσα ὥρα εἶχε παρέλθει. Ὁ Λομβαρδὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐκράτει τὴν τύχην τοῦ φίλου του εἰς τὰς χεῖρας του· διότι ἡ περίστασις ἦτο κρίσιμος· ἰδοὺ δὲ περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ὁ μέγας ἰσρακοτρόφος, εἶχε τὴν ἀπερισκεψίαν νὰ υποθηκεύτῃ πύργον του τινά, ὃν εἶχεν ἀποκτήσει διὰ τῆς ἐλευθεριότητος τοῦ κυρίου του· ἡ προθεσμία τῆς ἀποτίσεως τῆς ὀφειλῆς εἶχε παρέλθει καὶ ὁ δανειστῆς ἐμελλε νὰ λάβῃ κατοχὴν τοῦ ἐνεχύρου καὶ νὰ ἐκδιώξῃ τὸν ἰδιοκτήτην. Ὁ ἐκλέκτωρ, ὅστις δὲν δυσηρεστεῖτο, ὁσάκις οἱ ὑπῆκοοί του ἀπαξιοῦντο τῶν κληρονομικῶν ἰδιοκτησιῶν των, διετίθετο κάκιστα ὁσάκις τὰ κτήματα, ἅτινα ἐχάριζεν αὐτὸς μετέβαινον εἰς χεῖρας ἄλλου καὶ ἦτο γνωστὸν, ὅτι ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ ἐπισύρῃ τις τὴν δυτμένειάν του, ἦτο αὐτός· διὰ τοῦτο λοιπὸν, ὁ Βέρνερ ἐπέβλεπε τὸν συνέταιρόν του, ὅπως κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ ὑπέσχετο αὐτῷ τὴν υποστήριξίν του, ἐναντίον τῆς ὀργῆς τοῦ δουκὸς καὶ τῆς ἔχθρας τοῦ χρεωφειλέτου· ἐντούτοις ὁ Τομμεσνῆ ἐδίσταζε καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, δὲν μετεχειρίζετο τὴν συνήθη του δραστηριότητα· ὅθεν ὁ ἀρχιδικαστῆς, τὸν εἶχε καλέσει διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ λόγον τῆς ἀργοπορίας ταύτης.

- Ἄρχων, εἶπεν ὁ Τομμεσνῆ μὲ τὴν ταπεινὴν καὶ θωπευτικὴν φωνὴν του, σὰς περιέμενον ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν εἰς τὸ μέγαρόν σου, διότι οὗ ὁ λόγος ὑπόθεσις κατεπίγει. . . .
- Βεβαίως κατεπίγει· ἀπεράσιμας νὰ ἐνεργήσῃς ἐπὶ τέλους;
- Νὰ ἐνεργήσω; Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν πραγμάτων, ἅτινα τὴν στιγμὴν ταύτην εἶναι πολὺ πλέον προχωρημένα ἢ ὅσον ἦσαν τὴν προῖαν.
- Οὕτω μοι λέγεις πάντοτε· πότε λοιπὸν θά μοι εἴπῃς· εἶναι τὰ πάντα τελειωμένα!
- Τοῦτο ἴσως συμβῆ μετ' ὀλίγας στιγμῶν. . . . κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ δουκός.
- Εὐγες! ἀνέκραξεν, ὁ ἀρχιδικαστῆς ἐκτὸς ἑαυτοῦ ἐκ τῆς χαρᾶς, εἶσαι θαυμάσιος ἄνθρωπος Τομμεσνῆ ἄφες με νὰ σε ἀσπασθῶ.

— Ὡδὲν ὑπάρχει λόγος, ἀπήντησεν ὁ Τορμεσνῆ, ἀποποιούμενος τὸν ἀσπασμὸν ὡς ἐκ μετριοφροσύνης κινούμενος. Δὲν εἶμαι ἐγώ, ὁ ἀποφασίσας τὰ πράγματα, εἶναι ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης ὁ δοῦξ. . . . Πῶς δὲν ἐμάθατε τὴ συνέθει;

— Τὴ συνέθει λοιπόν; καὶ πῶς σὺ κῦρ Τορμεσνῆ τὸ ἔμαθες πρὸ ἐμοῦ;

— Διότι ἄρχων μου, ἐμὲ μὲ ὑπηρετοῦσι καλλίτερον ἀπὸ ὑμᾶς. Ἡξερύομεν ἡμεῖς οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, πῶς νὰ κάμνωμεν φίλους μὲ τὰ τάλληρά μας.

— Ἄς παύσωμεν τὰς φιλικίας; μήπως ὁ δοῦξ ἀπεφάσισε νὰ πληρώσῃ τὰ χρεῖα τοῦ ἱερακοτρόφου; Ἄλλ' ἡ προθεσμία παρήλθε καὶ ἂν σὺ θελήσῃς νὰ κάμῃς χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων σου, ὁ δοῦξ ὅστις ἀγαπᾷ τὴν δικαιοσύνην δὲν θέλει σοὶ ἀποδώσει ἄδικον.

— Ναί; ἐὰν ἤθελον νὰ κάμω τὴν χρῆσιν ταύτην.

— Καὶ δὲν θέλεις λοιπόν;

— Ὅχι.

— Προδότα!

— Ἄρχων μου τί νὰ κάμω. . . αἱ περιστάσεις.

— Ἐπὶ τέλους κῦρ Τορμεσνῆ θὰ θελήτῃς νὰ ἐξηγηθῆς ἀνέκρας μετὰ ψυχρότητος ὁ Βέρνερ.

— Μάθετε λοιπόν, ἄρχων μου, ὅτι ὁ δοῦξ ἐνῶ ἐκυνήγει, ἔπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου του· δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι δὲν εἶναι ὁ πρῶτος ἵππεδς τῆς Γερμανίας ὅχι· ἄπαγε! τοῦτο ἦτο τυχαῖον συμβάν· ὁ ἵππος τοῦ εἶναι ὁ πλέον ἀτίθασσος ἐξ ὅλων τῶν ἵππων ὅσους ἔχει εἰς τοὺς σταύλους του· ἄμα λοιπόν τὸ ζῶον ἠσθάνθη ἑαυτὸ ἐλευθερον, ἠθέλησε νὰ λάβῃ ἐλευθερίας μὲ τὸν κύριόν του καὶ τὸν ἐδάγκασε· τότε ὅλοι οἱ εὐγενεῖς ἔτραξαν εἰς βοήθειάν του· ἀλλ' ὁ ἱερακοτρόφος ἦτο πλησιέστερόν του καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν λυσσῶντα ἵππον, κτύπημα τόσον ἐπιτυχές, ὥστε τὸν ἠσύχασεν ἀμέσως καὶ τὸν ἔκαμην ἡσυχον ὡς ἀνόνιον· πάντες ἐξεπλάγησαν· ὁ δὲ δοῦξ ἠγέρθη γελῶν καὶ ἀνέκρας. «Εὖγε ἱερακοτρόφε! ἐκτύπησας ἐπιτηδείως καὶ σοὶ ἀφείλω ἀμειβάν, διότι μοὶ ἔσωσες τὴν ζωάν. Εἰς σὲ λοιπόν ἄς δώσω τὴν κόνησαν Λουιτγάρδην! Ἐλθε γονάτισε ἱερακοτρόφε, δός μοι τὸν ὄρκον τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς συμμα-

χίας και ἐγέρθητι Κόμης Ἐρμάνν ! Τὸν τίτλον τοῦτον, θὰ τὸν φέρῃς σύ, ὡς προῖκα εἰς τὴν σύζυγόν σου, ἀντὶ νὰ τὸν λάβῃς παρ' αὐτῆς.» Τώρα λοιπόν, ἄρχων μου, ἐνοεῖτε ὅτι οὔτε ὑμεῖς, οὔτε ἐγώ, ἔχομεν πλέον συμφέρον διὰ νὰ καταδιώξω τὸν χρεωφειλέτην μου· διότι ὑμεῖς μὲν δὲν δύνασθε πλέον νὰ νυμφρευθῆτε τὴν κόμησσαν Λουίτγάρδην, ἐγὼ δὲ θέλω εὔρει εἰς τὰ κτήματα τῆς κομήσεως μὲ τι νὰ ἐξασφαλίσω τὰ δικαιώματά μου χωρὶς νὰ ἐκτεθῶ εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ δουκός.

— Καὶ ἡ ἐκδίκησις Τομμεσνῆ ! μήπως ἡ ἡμιτάλική καρδιά σου εἶναι ἀνάίσθητος ;

— Νὰ ἐκδικηθῶ ; καὶ διατί ; οὐδεὶς μὲ προσέβαλε. Τὸ ἐπάγγελμά μου εἶναι νὰ κερδίζω τὴν ταπεινὴν ζωὴν μου καὶ ὄχι νὰ κάμνω τὸν υπερήφανον ὡς οἱ ἄνθρωποι τῶν ὄπλων.

— Καὶ ὁ δοῦξ.

— Ὁ δοῦξ ἐφάνη ὅτι ἡστεύζετο μὲ τὸ πέσιμόν του· ἐντούτοις θὰ ἐκτύπησεν ἀρκετὰ κακὰ διότι ἐχρειάσθη νὰ δικκοπῇ τὸ κυνήγιον καὶ νὰ σταματήσῃ ὅλη ἡ συνοδεία διὰ νὰ ἀναπαυθῇ ἐπὶ πολλὴν ὥραν· διὰ τοῦτο δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη. Καίρετε, ἄρχων μου.

Εἶθε νὰ μὴ σὲ ἐπκνίδω εἰμὴ εἰς τὴν αἰωνιότητα, ἄγγελε τῆς δυστυχίας μου ! εἶπεν ὁ Βέρνερ. Ὁ ἀντίπαλός μου θριαμβεύει καὶ θὰ ὠφεληθῇ τῆς περιστάσεως, ὅπως ἐπισύρῃ κατ' ἐμοῦ τὴν δυσμένειαν τοῦ δουκός· ἡ πτώσις αὕτη εἶναι οἰωνός, ἀναγγέλλον μοὶ τὴν ἰδικήν μου κατάπτωσιν, καὶ τίς οἶδε ποῦ θέλω κυλισθῆ ἐν πέσῳ ! Ἄς προλάβω λοιπόν, ἄς τρέξω εἰς Βιένναν. Ὁ ἀρχιδικαστὴς τῆς Βαυαρίας, πίπτων ἄς ἐγερθῇ ἐπίσκοπος τῆς Βαμβέργης, ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μαύρανσπης ! Δοῦξ Λουδοβίκε. Κόμη Ἐρμάνν· σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι ὁ πόλεμος μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ὑμῶν θὰ διακρέσῃ μέχρι θανάτου !

Ὁ ὑπουργός οὗτος ὁ προβλέπων τὴν πτώσιν του· ὁ δοξομανὴς ὁ ἐκτιναχθεὶς ἔξω τοῦ ἔργατος τῆς τύχης καὶ προσπαθῶν μὲ δύναμιν φρενιτιῶντος νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τοὺς τροχούς· διὰ νὰ ἀναβῇ καὶ πάλιν, ἤθελε κινήσει τὸν οἶκτον τοῦ δυναμένου νὰ ἴδῃ αὐτὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Καὶ ἐνόσῳ ὁ τοκογλύφος Τομμεσνῆ ἦτο παρῶν, κατεπίεζε δι' ἰσχυρᾶς προσπαθείας τὴν ταραχὴν τὴν κυ-

ριεύσασαν αὐτόν· ἅμα ὅμως ἔμεινε μόνος, ὅλα τὰ κατατρώγοντα αὐτὸν πάθη, ὁ φθόνος, ἡ ἀντιζηλία, ἡ πληγωθεῖτα ὑπεροψία, ἡ ἔχθρα, ἡ ὀργή ἐξέσπασαν ἐπὶ τῆς μορφῆς του. Τὰ χεῖλη του ἐκινουνοῦτο σπασμωδικῶς, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκ μέσου τοῦ μελανοῦ κύκλου ὅστις τοὺς περιέβαλλεν, ἐξέπεμπον ἀστραπὰς καὶ πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ἀγωνίας του, ὁ κιθαρῳδός, ὅστις εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἐντὸς τοῦ κήπου ἐπανῆλθεν ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς αἰθούσης, ψάλλων καὶ πάλιν τοὺς αὐτοὺς στίχους.

« Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δύναμις δὲν εἶν' ἡ εὐτυχία
Τὴν δίδει μόνον αἶσθημα ψυχῆς γαληνιαῖον. »

Ἴσως ἐν τῇ ἐξάψει του, ὁ Βέρνερ, ἔμελε νὰ παρασυρθῆ πέραν ἢ ὅτι τὸ μέρος ἐνθα εὐρίσκετο τῷ συνεχῶρει, ὅτε τρεῖς κτύποι, ἠχῆσαντες πλησίον του μυστηριωδῶς τὸν ἀνεκάλεσαν εἰς ἑαυτόν.

Ἄλλοίμονον! ἀνέκραζεν ἔντρομος, οἱ κατὰσκοποι τοῦ μυστικοῦ δικαστηρίου εἶναι ἐδῶ! Εἰς πῶλον ἄρα ἀποτείνεται ἡ τρομερὰ τῶν εἰδοποιήσεις;

Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ σωθῆ ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τρομεροῦ τούτου δικαστηρίου· τὰ μέλη του ὀνομαζόμενα ἐλεύθεροι δικασταί, ἠριθμοῦντο ἀνὰ χιλιάδας καὶ ἐξελέγοντο μεταξὺ των, ἐκ τῆς ἀριστοκρατίας, ἐκ τῶν διαπρεπῶν τῆς μέσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἐκ τοῦ κλήρου. Ἦσαν δὲ διασκορπισμένα εἰς ἅπασαν τὴν Γερμανίαν, τὴν Ἀλσατίαν καὶ αὐτὴν τὴν Βουργουνδίαν, ἀλλὰ μυστήριον ἀκατανόητον περιέβαλε καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς πράξεις των· τὸ δὲ δικαστήριόν των, εἰς ὅλα τὰ Μεσαιωνικὰ δικαστήρια δὲν εἶχεν ἔδραν ὠρισμένην, τὸ κέντρον ὅμως τῆς μυστικῆς ταύτης ἐταιρείας, ἦτο ἡ Βάδη· ἐκεῖ δύναται τις νὰ ἴδῃ καὶ σήμερον ἀκόμη, ὑπὸ τὸν νέον πύργον, τὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου μεγάρου καὶ τῆς μεγάλης ὑπρυγείου αἰθούσης, ἐνθα αἱ συνεδριάσεις ἐλάμβανον χώραν· δύναται τις νὰ ἴδῃ ἐπίσης τὰς ἔδρας τῶν δικαστῶν, τὰς φυλακὰς καὶ τὰ ὑπόγεια κελλῖα, ἐνθα ἔθαπτον τοὺς ἀνθρώπους ζῶντας, ἀφίνοντες μόνον μικρὰν ὀπήν ὅπως δίδωσιν εἰς αὐτοὺς ὀλίγην τροφήν. Τὰ μυστικὰ ἀπείρων δικῶν εἶχον ταρῆ ἐντὸς τῶν κελλίων ἐκείνων!

Τὰ μέλη τῆς ἑταιρείας ταύτης, ὠρκίζοντο ἐπὶ τῆς ζωῆς των καὶ ἐπὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς των, ὅτι καὶ ἐν μέσῳ τῶν βασιάνων καὶ ἐνώπιον τοῦ θανάτου, δὲν ἤθελον προδώσει τὰ μυστικά τῆς ἑταιρείας· ἐν δέ τινες ἐξ ἀδυναμίας χαλακτῆρος παρέβηκον τὸν ὄρκον τοῦτον, ἐφρονέοντο ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν συναδέλφων των· διότι ὅλοι ἄμα τοῖς ἐδίδετο ἡ δικταγὴ, ὤφειλον νὰ ἐκτελέσῃ χρεὴ καὶ δικαστοῦ καὶ δημίου· ὁποιοσδήποτε δὲ καὶ ἂν ἦτο ὁ καταδικασθεὶς, δὲν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου, ὅπερ εἶχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του χιλιάδας ὀπλισμένων βραχιόνων καὶ ἦτο οὕτως· εἶπεῖν πανταχοῦ παρὸν· οὐδεμίαν λοιπὸν προστασίην ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ τις παρὰ τῶν ἀνθρώπων· διότι ὅστις ἀντέπραπτεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐλευθέρων δικαστῶν, ἢ ὅστις δὲν ἤθελε νὰ βοηθήσῃ αὐτοῦς ἐν διατάττειτο, κατεδικάζετο διὰ τοῦτο καὶ μόνον, εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τὸν ἔνοχον ποινήν, ποινήν ἣτις ἦτο σχεδὸν πάντοτε ἡ ἀποκεφάλιτις, ἡ ἀγχόνη, ἢ ὁ βραδὺς καὶ φρικώδης ἐντὸς τῶν ὑπογείων κελλιῶν θάνατος. Καὶ τίς ἄλλη ἐλαφροτέρα ποινή, ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ μυστικά τῆς ἀγρίας καὶ μυστηριώδους ἐκείνης δικαιοσύνης; Ὀφείλομεν ὁμῶς νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ δικαιοσύνη αὕτη, ὑπερήσπιζεν ἐνίοτε τὸν ἀδύνατον ἕναντίον τοῦ ἰσχυροῦ, ἐναντίον τοῦ εὐγενοῦς, ὅστις εὐρίσκετο πολὺ ὑψηλὰ ὥστε νὰ φθάσῃ αὐτόν, τῶν κοινῶν δικαστηρίων ἢ ἰσχύς. Εἰς τοιοῦτον δὲ βαθμόν, ἔφθασε τὸ ἀγέρωχον τῶν δικαστῶν τούτων, ὥστε ἐτόλμασαν πολλάκις νὰ ἐγκαλέσωσι καὶ ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς ὅπως παρυσιασθῶσιν ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἀπολογηθῶσι διὰ τὰς πράξεις των.

Μετὰ τινος λοιπὸν στιγμῆς, ἀγωνίας καὶ δισταγμοῦ, ὁ Φρίτζ, ἀπεφασίσατο νὰ προχωρήσῃ μέχρι τῆς θύρας, ὅθεν ἤκουσε τὸν κτύπον. Χεῖρ ἄγνωστος, εἶχεν ἐμπήξῃ εἰς τὴν θύραν ξίφος ἐπὶ μεμβράνης, ἐν ᾗ ἦσαν γεγραμμένα τὰ ἑξῆς·

« Φρίτζ Βέρνερ ! ἐγκαλεῖσαι ἐνώπιον τοῦ μυστικοῦ δικαστηρίου ὀφείλεις νὰ ἐμφανισθῇς τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς σήμερον, εἰς τὴν μεγάλην ὑπόγειον αἴθουσαν τὴν ὑπὸ τὸν πύργον τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βίδης καὶ νὰ ἀπολογηθῇς διὰ τὰ ἐγκλήματα διὰ τὰ ὁποῖα κατηγορεῖσαι. Δηλαδὴ τὴν καταπίεσιν τῶν ἀδυνάτων,

τὴν ἐξάσκησιν τῆς μαγείας καὶ τὴν ἀπάρνησιν τῆς πίστεώς σου. γινώριζε δὲ ὅτι ἐὰν δὲν ἐμφανισθῆς τὴν ὀρισθεῖσάν ἡμέραν, ἡ δικαιοσύνη τοῦ δικαστηρίου θέλει σὲ εὔρει, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ζητήσης· νὰ κρυβῆς, ἐντὸς τῶν νεφῶν, ὑψηλότερον ὅπου φθάνει ὁ ὑσιπέτης ἀετός· καὶ ἐντὸς τῶν σπλάγχχνων τῆς γῆς, βαθύτερον ὅπου κρύπτεται ἡ ἐστία τῶν ὑφισταίων.

Καὶ κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ὁ κιθαρωδὸς ἐπαναλαμβάνων τὸ ἄσμά του ἔψαλλεν.

« Ὁ φεουδάρχης, ἀλαζῶν δι' ἀπεράντους κτήσεις,
 Ὁ Κόμης μὲ τὰ πλούτη του καὶ μὲ τὰ ἐμβλήματατά του,
 Ἡ καλλονὴ μ' ἀστερωπὸν διάδημα δουκίσσης
 Τὸ πᾶν φθονεῖ τὴν εὐτυχῆ πενίαν τοῦ ἐργάτου. »

Θὰ παραφρονήσω! ἀνεφώνησεν ὁ ἀρχιδικαστής!

Ο ΠΑΡΑΦΡΩΝ

Ὁ ἥλιος τοῦ φθινοπώρου κατήρχετο βραδέως ὀπισθεν τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ καὶ αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ ἐχρῶσανον τὴν ἐπιφάνειαν τῶν δασῶν, ἅτινα ὡς μεγαλοπρεπῆς καὶ ἀπέραντος τάπης ἐκάλυπτον τὰ πέριξ ὄρη. Τῆδε κακῆσε, διακρίνετο ἐν μέσῳ τῶν γιγαντιαίων καὶ σκοτεινῶν ἐκείνων συμπλεγμάτων, χαρίεις τιμαριωτικὸς πυργίσκος, ἢ τὸ ψαλλιδωτὸν ἀέτωμα Γοθικῆς ἐκκλησίας ἐφ' ἧς προσέπιπτον αἱ ἀκτῖνες τοῦ δύνοντος ἡλίου.

Ἄλλ' ὑπεράνω τῆς γραφικῆς ταύτης τοποθεσίας, ὑπεράνω τοῦ Βέλγην, Βλάεν καὶ Κάνδελβεργ, τῶν τριῶν τούτων ὀρέων, ἅτινα φαίνονται ὡς τέκνα συναθροισμένα πέριξ τῆς μητρὸς των, ὑψοῦται ἡ οὐρανομήκης καὶ χιονοστειπῆς κορυφὴ τοῦ Φέλβεργ' ἥδη αἱ κατὰ τὰς πλευράς του παγόνες ἤρχιζον νὰ ἀνταναικῶσι τὴν βοδόχρουν ἐκείνην φωσφόρησιν, ἥτις ἐξέκκοιλουεὶ πολὺ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπέληθ' τὸ σκότος αἱ ἐκτεταμέναι ἐκείναι

ἐκτάσεις τοῦ πάγου λάμπουσιν ὡς ὀπάλιοι λίθοι κοσμοῦντες τὸν πέπλον τῆς νυκτός. Πρὸς Βορρᾶν, τὸ ὄρος Ru h - Alp, κεκλυμμένον κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ λεπτῆς δαίχλης, ἠπλοῦτο ὡς μέγα παρὰ-πέτασμα ἀπολήγων εἰς ταινίαν κυκνωποῦ ἀτμοῦ χρυσιζόντος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ δύνοντος ἡλίου.

Ἄλλα τὸ λυκαυγῆς διεδέχετο βιαίως τὴν λάμψιν τοῦ καταδυομένου φωστῆρος καὶ ἐπέχυνε τὸ γλυκὺ φῶς του εἰς τὰς γραφικὰς ἐκείνας κοιλάδας τοῦ Φυρστεμβέργ καὶ μετὰ θερμοστάτην ἡμέραν ὁ οὐρανὸς εἶχε μείνει διαυγῆς καὶ ἀνέφελος. Λεπτὴ αὔρα ἔφερε μακρόθεν τὴν εὐωδίαν τῶν δασῶν· τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ὡς εἰ ἀναπέμποντα πρὸς τὸν οὐρανὸν τὸν ὕμνον τῆς ἐσπέρας· οἱ χωρικοὶ ἐπανήρχοντο ἐκ τῶν ἀγρῶν φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν δίκελλαν καὶ τὸν λίσγον καὶ ψιθυρίζοντες στροφάς ἐκ τῶν ψαλμῶν· τὰ ποίμνια εἰσέρχοντο εἰς τὰς ἐπαύσεις των καὶ ὁ κρότος τῶν ποδῶν των μιγνύμενος μὲ τὸ παραπονετικὸν βέλασμα των, ἐπανελαμβάνετο ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος, διακόπτων μόνος, τὴν σοβαρὰν σιγὴν τῶν μεμονωμένων ἐκείνων ἐκτάσεων.

Ἐνίοτε οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας μεμκρυσμένου χωρίου, σημαίνοντες τὸν ἐσπερινόν, ἔφθανον εἰς τὸ οὐρ ὡς οἱ ἐκπνέοντες ἤχοι αἰολικῆς ἄρπας καὶ συνεπλήρουν τὴν ἀγροτικὴν καὶ γλυκύθυμον ἐκείνην ἀρμονίαν.

Ἄλλ' εἰς ἓν τῶν ὑψηλοτέρων ὄροπέδιων τῶν ὑψουμένων ὑπεράνω τῆς Χοελανθάλ, ὁ ἥλιος διέχυνεν ἔτι ὄλην του τὴν λάμψιν· εἰσδύων διὰ μέσου τοῦ ἀνοίγματος δύο ὄρέων, ἐχρωμάτιζε διὰ ζωροῦ ἐρυθροῦ χρώματος, δέκα πέντε ἢ εἴκοσι καλύβας ξυλίνας, ὧν τὰ ποικίλα ὀχήματα ἀπετέλουν γραφικὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ σκιερὸν βῆθος τῶν ὀπισθεν αὐτῶν ἀπλουμένων δασῶν. Ἡ ὀσφὴ τῶν καλύβων τούτων ἦτο ἐκκτέρωθεν πολὺ κεκλιμένη, ἀπολήγουσα εἰς γωνίαν ὀξεῖαν· διέκρινε δέ τις ἐπ' αὐτῆς μεγάλα τεμάχια βράχων, τεθειμένα ἐκεῖ ὕπως δώσωσιν εἰς αὐτὴν ἰκκνὸν βῆθος διὰ τὴν ἀντέχη εἰς τὸν ὀρητικὸν ἀνατολικὸν ἄεμον. Τὰ ἀγροτικὰ ταῦτα οἰκήματα, ἦσαν διασκορπισμένα τῆδε κακεῖσε ἄνευ οὐδενὸς σχεδίου καὶ κατὰ μόνην τὴν ἰδιοτροπίαν ἐκάστου ἰδιοκτῆτου· καὶ ποῦ μὲν ἀπετέλουν συμπλέγματα, ποῦ δὲ ἦταν,

μεμονωμένα καὶ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα· τὸ σύνολον ὅμως αὐτῶν πλεῖστα τοποθεσίαν τοσοῦτω γραφικὴν, ὥστε ὁ ὁδοιπόρος τῶν νεωτέρων χρόνων βλέπων αὐτήν, ἤθελεν ἀναγκασίσει τὴν φαντασίαν ἀρχιτέκτονος ἐκ τῶν ἐπινοησάντων τὰ ἀγγλικὰ Park. Τὸ ὄροπέδιον τοῦτο περιοριζόμενον πρὸς Βορρᾶν καὶ πρὸς μεσημβρίαν ὑπὸ ὑψηλῶν ὄρεων, ἦτο ἀνοικτὸν μόνον πρὸς ἀνατολὴς καὶ πρὸς δυσμὰς. Ἐκείθεν δύναται τις νὰ διακρίνη πρὸς δυσμὰς μὲν ἐν μέσῳ τοῦ ἀπεργουμένου σκότους, τὰς ὠραίας κοιλάδας τῆς Σουαβίας, πρὸς νότον τῶν ὁποίων λάμπει ἡ Βοδενσέ (οὕτως ἐκαλεῖτο τότε ἡ λίμνη τῆς Κωνσταντίας) κυκνῆ, ὡς τεμάχιον οὐρανοῦ πεσὸν ἐπὶ τῆς γῆς. Δύο ὥρας πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἠδύνατο νὰ θαυμάση τις ἐπίσης, εἰς τὸ ἀντίθετον σημεῖον, πικρόραχμα μαγυρτικόν. Πρῶτον μὲν τὸν *Birgum* εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ὄρεων· πέραν δὲ τούτου, τὴν Ἄνω Ἀλσατίαν, ἔνθα ὁ ὀρίζων σταματᾷ εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ σειρὰν τῶν Βοσγίων ὄρεων, ἅτινα φαίνονται ὡς ἐκτεταμένην σειρὰν κυκλωπῶν νεφῶν καὶ τὸν Ῥῆνον εἰσδύοντα μεταξὺ τῶν κοιλάδων, ὡς ὑπερμεγέθους ὄφιοι ἀργυροῦς. Ἄλλ' ὅταν ὁ ἥλιος σταματήτῃ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν Βοσγίων, ὅταν ὑψωθῶσιν οἱ ἀτμοὶ τοῦ φθινοπώρου, τότε δὲν ἔχει τις ἐνώπιόν του εἰμὴ ἀχανῆ ὠκεανὸν φωτός, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐπιπλέει μόνη ἡ αἰχμὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀνδερνάχ, ἧς ὁ σταυρὸς ἀκτινοβολεῖ μακρόθεν ὡς φάρος, τὸν ὁποῖον ὁ ἀποπλανηθεὶς ὁδοιπόρος, ἀναζητεῖ καὶ χαίρειτᾷ μετὰ χαρᾶς καὶ ἐλπίδος. Ἀριστερόθεν δὲ τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο σημεῖον, ὅπερ μόλις διακρίνη τις, εἶναι ὁ τιμαριωτικὸς πύργος τοῦ Φάλκενσταϊν. Ἄν καὶ οὐδὲν ἔχνος μένει πλέον τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ χωρίου τοῦ Ἀνδερνάχ, ὅπερ ἤκουσε ποτὲ καὶ νῦν οὐδὲ εἰς τὴν μνήμην τῶν χωρικῶν τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ, διασώζεται πλέον, ὁ πύργος ὅμως οὗτος, χάρις εἰς τὸν μέγαν αὐτοῦ ὄγκον καὶ εἰς τὸ ἔκτακτον πάχος τῶν τοίχων του, διέφυγε μέχρι τοῦδε τὴν ἐντελῆ καταστροφὴν καὶ σήμερον ἀκόμη τὰ μεγαλοπρεπῆ αὐτοῦ ἐρείπια σταματῶσι τὸ βλέμμα τοῦ ὁδοιπόρου, τοῦ ἐπισκεπτομένου τὴν Χοελανθάλ.

Τὸ ὄροπέδιον λοιπὸν τοῦτο, ὅθεν παρεξέτρηκα ἡ περιγραφὴ μας, κατωφεῖτο ὑπὸ χωρικῶν δραστηρίων μὲν, ἀλλ' ἥκιστα εὐνοηθέντων ὑπὸ τῆς τύχης, τοῦλάχιστον τῆς τύχης ἐκείνης, ἧτις δίδει εἰς τοὺς

κατοίκους τῶν πόλεων, πολυτελή ἐνδύματα, τεχνητὰς ἡδονὰς καὶ νοσηρὰν φαντασίαν· ἀλλ' ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς ἤθελεν εὑρεῖν εἰς τοὺς ἀπλοῦς ἐκείνους κατοίκους τῶν ὀρέων, τὸν ἀπαλιωτέρωτον ἐκείνον πλοῦτον, ὅστις συνίσταται εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν πόθων, εἰς τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς, εἰς τὴν τυφλὴν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῆς ἐκκλησίας πίστιν, εἰς τὴν ἀμάθειαν καὶ εἰς τὴν ἀπάρησιν ὅλων τῶν λοιπῶν ἀγαθῶν, ἅτινα ὁ ἄνθρωπος, ὁ ζῶν ἐκ νηπιακῆς του ἡλικίας, τὸν ταπεινὸν βίον τῶν ἀγρῶν δὲν δύναται νὰ ἀπολαύσῃ. Ὅλοι εἰ ἡλιοκαυμένοι ἐκείνοι ἄνθρωποι, οἱ ἔχοντες τὰς χεῖρας τιλλώδεις καὶ τὰ ἐδύματα ἐμβλαλλωμένα, εἰργάζοντο ἀπὸ πρωῆς μέχρι ἐσπέρας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦταν συνειθισμένοι εἰς τὴν τακτικὴν ἐργασίαν, ἡ φυσιογνωμία των δὲν ἐξέφραζεν οὔτε ἀθυμίαν, οὔτε ἐξάντλησιν δυνάμεων.

Αἱ δὲ γυναῖκες, ἅλλαι μὲν ἐβοήθουν τοὺς συζύγους των εἰς τὰς ἐπιπόνους ἐργασίας τῶν ἀγρῶν, ἅλλαι δὲ ἐνητχολοῦντο εἰς ἔργα μᾶλλον κατὰλληλα δι' αὐτὰς οἷον εἰς τὰ ἐκ ψάθης ἐκτεῖνα χειροτεχνήματα, ὧν καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς τὸν Μίλανα Δρυμόν, γίνεται τόσον μεγάλη ἐξαγωγή, ἅλλαι ἐνηθον, αἱ δὲ νέαι μπτέρες ἐφύλαττον τὰ τέκνα των.

Πρὸ τῆς θύρας τῆς μεγαλειτέρας τῶν λοιπῶν καλυβῶν, ἦτις ἠντήχει ἐκ τοῦ θορυβοῦ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀσμάτων τῶν ἐργατῶν, ἐκάθητο νεκρὰ γυνὴ περιστοιχισμένη ὑπὸ τῶν πέντε τέκνων τῆς· ἦσαν ὅλα εὐρωστὰ καὶ ῥοδονόκκινα· τὸ ἔκτον, ὅπερ δὲν διέφερε τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὴν εὐρωστίαν, τὸ ἔφερεν εἰς τὸ στῆθος τῆς. Πλησίον τῆς ἔκειτο ἡ ἄδρακτος, ἣν εἶχεν ἀφήσει διὰ νὰ θηλάσῃ τὸ βρέφος τῆς. Πλατὺ ψάθινον σκιαδίον ἐκάλυπτε τὴν μελανὴν καὶ ἄφθονον κόμην τῆς· τὸ ἡλιοκαυμένον καὶ κανονικὸν πρόσωπόν τῆς, ἀπεικόνιζε τὴν υγιάν· εἰς τοὺς σπινθηροβολοῦντας ὀφθαλμούς τῆς ἐβλεπέ τις τὴν νοημοσύνην καὶ ἡ ἀθῶα χαρὰ τῆς, ὅταν θεώρῃ τὰ τέκνα τῆς, ἰδίως ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἐθήλαζεν, ἐξέφραζον ἀρκούντως, ὅτι οὐδέποτε εἶχεν αἰσθανθῆ ἠλίψιν ἢ ἀνησυχίαν. Τὸ δὲ ἐσωτερικὸν τῆς καλύβης τῆς, ἀπεκάλυπτε τόσην τάξιν καὶ καθαριότητα, ὥστε καθίστα αὐτὴν, ἀξιοπαρατήρητον μετὰ τῶν λοιπῶν.

Το μεγαλείτερον τῶν παιδίων ἐκεῖνων, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ὀλίγον διὰ τὴν συλλέξῃ λεπτοκάρυκα, ἀλλὰ μετὰ τινος στιγμᾶς ἐπανάληθεν ἔντρομον καὶ φωνάζον « Μητέρα, μητέρα ἕνας ἄνθρωπος ἔλα νὰ ἰδῆς. »

Ἡ ἐμφάνισις ξένου εἰς τὸ μεμονωμένον ἐκεῖνο μέρος, ἦτο τί ἐκτακτον· ἐν τούτοις, ἡ νεαρὰ γυνὴ δὲν ἐταράχθη ποσῶς· ἀπέθανε τὸ βρέφος της ἐπὶ τοῦ σωροῦ τοῦ χόρτου, ἔνθα τὸ ἄφινε συνήθως ἐνόσω εἰργάζετο καὶ ἐθηλύκωσε τὸ ἔνδυμά της· φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ αἰφνίδιος αὕτη διακοπή, δὲν ἤρρεσεν εἰς τὸ βρέφος· διότι ἤρχισε νὰ κλαίῃ· ὅτε ὅμως εἶδεν ὅτι ἡ διαδήλωσις του αὕτη ἦτο ἀνωφελής, ἐπήρε τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐπαρηγορήθη διὰ τοῦ συνήθους εἰς τὰ νήπια τρόπου· ἔθεσε τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ στόμα καὶ ἀπομυζῶν αὐτὸ ἀπεκοιμήθη.

Ἐν τούτοις ὁ ξένος ἐπροχώρει πρὸς τὴν καλύβην· ἡ ὄψις του εἶχε τι παράδοξον καὶ ἐξηγησιωμένον· τὸ ἀσταθές βᾶδισμα του ἐφανερώσκει τὴν κούρασίν του· ἠγνόει δὲ τις εὐκόλως ἐκ τῶν σπινθηροβολούντων ὀφθαλμῶν του καὶ ἐκ τῶν ἐρυθρῶν παρεῶν του, ὅτι τὸν κατέτρωγε τὸ πῦρ τοῦ πυρετοῦ. Ἄνησυχος ἔστρεψε περὶ αὐτὸν τὸ βλέμμα, ὡς ἂν ἐζήτηι νὰ ἐνθυμηθῆ πότε ἄλλοτε εἶχεν εἶδει τὰ μέρη ἐκεῖνα. Τὰ ἔνδύματά του ἐδεικνυσαν, ὅτι ἦτο ἄνθρωπος ὑψηλῆς περιωπῆς, ἀλλ' ἦσαν κατετριμμένα καὶ ῥυπαρά, ὅθεν ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὁ ὄδοιπóρος οὗτος, εἶχεν ὀλισθήσει καὶ κατκαυλισθῆ ἐντὸς βραχέου ἢ ὅτι εἶχε προσβληθῆ καθ' ὁδὸν ὑπὸ κακοποῶν ἀνθρώπων.

Ὀλίγον ὕδωρ· ὀλίγον ὕδωρ! ἀνεφώνησεν, ἀποθνήσκω! Οἱ πόδες του ἐκλονίσθησαν καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ, ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ πάραυτα ὅλοι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐργαζόμενοι ἔδραμον νὰ ἴδωσι τί συμβαίνει. Πάντες ἔσπευσαν νὰ βοηθήσωσι τὸν ἀτυχῆ ὄδοιπóρον καὶ νὰ περιποιηθῶσιν αὐτὸν ὅσον τοῖς ἦτο δυνατὸν καλλίτερον. Ἡμέραι τινὲς ἀναπαύσεως καὶ διηνεκῶν περιποιήσεων, ἤρκεσαν ὅπως καταπάσσωσι τὸν πυρετόν, ὅστις προήρχετο μάλλον ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν κούρασιν καὶ τὴν ἀγωνίαν· ἀλλ' αἱ ἰδέαι τοῦ ἀσθενοῦς, ἔμενον πάντοτε συγκεχυμέναι· κατ' ἀρχὰς τοῦτο εἶχεν ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἔξαψιν τοῦ πυρετοῦ,

Ζουμπας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

ἀλλ' ἔπειτα ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἀτυχὴς ξένος εἶχε παραφρονῆσαι. Συχνάκις ἐπικνελάμβανε τὰς τρομερὰς ταύτας λέξεις: « Ἄγχόνη, ξίφος! » ἄλλοτε πάλιν ἐψάλλε τὰς ἐξῆς συγκεχυμέναις φράσεσι.

Εὐλογημέν' ἡ ταπεινή, ἀπλότης τοῦ ἐργάτου
Φθονεῖ τὴν εὐτυχίαν του καὶ βασιλέως στέμμα

.....
'Ο πλοῦτος καὶ ἡ δύναμις δὲν εἶν' ἡ εὐτυχία,
Τὴν δίδει μόνον αἴσθημα ψυχῆς γαληνιαίου.

.....
'Ενίοτε ἐν μέσῳ συγκεχυμένων δμιλίων, ἤκουέ τις, τὸ ὄνομα κόμητός τινος Ἐρμάνν, τοῦ δουκὸς τῆς Βυβαρίας, τοῦ αὐτοκράτορος, τοῦ ἐπισκόπου τῆς Βυμβέργης καὶ ἄλλο τι ὄνομα ὅπερ ἤχει εἰς τὸ οὖς, ὡς τὸ ὄνομα δαίμονος.

'Αναμφιβόλως, ἔλεγον οἱ γείτονες, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἔπραξε μέγα τι ἐγκλημα καὶ βασανίζεται τοιουτοτρόπως.

'Ἄλλ' ἡ νεαρὰ γυνή, παρατήρει ὅτι δὲν πρέπει νὰ κρίνη τις τοὺς παράφρονας ἐξ ὅσων λέγουσιν ἐν τῇ μανίᾳ των. Ἄθῶα γυνή! προετίμα νὰ τὸν θεωρῇ ὡς θῦμα μᾶλλον, ἢ ὡς ἔνοχον βασανιζόμενον ὑπὸ τῆς τύψεως τοῦ συνειδότος!

'Ο δὲ σύζυγός της, ὅστις ἦτο ἀπών, ὅτε αὕτη ἔδωκε φιλοξενίαν εἰς τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον, ἐπιστρέψας ὄχι μόνον ἐπεδοκίμασε τὴν ἐλεήμονα πράξιν της, ἀλλὰ συχνάκις καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔμενε πρὸς τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς ὥρας δλοκλήρους· ἐνίοτε παρατήρει αὐτὸν μετὰ προσοχῆς καὶ ἔπειτα ἔστειε τὴν κεραλὴν, ὡς ἂν ἀμφέβαλλε· διότι ἐφάνετο ὅτι σκέψαι τις ἀπησχόλει τὸν νοῦν του, τὴν ὁποῖαν ὅμως δὲν ἤθελε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς κανένα.

"Ὅταν δὲ ὁ ἀσθενής, ἠδυνήθη νὰ περιπατήσῃ καὶ νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας, τότε εἶτι περισσότερον προετίχεν εἰς αὐτόν· ποτὲ δὲν τὸν ἀφήκε νὰ ἐξέλθῃ μόνον, ἀλλὰ τὴν συνώδευε δίδων αὐτῷ τὸν βραχιονά του διὰ νὰ στηρίχθῃ· καὶ ἐὰν ἐνίοτε ἠναγκάζετο νὰ λείψῃ ἀπὸ πλησίου του, ἐπεφάρτιζεν ἕνα τῶν ἐργατῶν του νὰ τὸν προσέχη καὶ παρήγγελλεν αὐτῷ νὰ μὴ τὸν ἀφήτῃ νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς οἰκίας πέραν τοῦ σημείου, ὅπερ αὐτὸς προσδιώριζεν.

Ἄλλ' ὅταν ὁ ἀσθενής, ἀνέλαθεν ἰκκινὰς δυνάμεις, ὥστε νὰ κάμῃ μακρυνὸν περιπέκτον, ὠδήγησε, αὐτόν, πρῶτον τινά, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἄγρουσαν εἰς τὸ Ἄνδερνὰχ καὶ στηρίζων τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον ἐπὶ τοῦ βραχίονός του, προσεπάθει νὰ κάμῃ αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ὥστε νὰ κατωρθώσῃ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰς συγκεχυμένας ἰδέας του. Ἐδείκνυε π. χ. εἰς αὐτόν, τὰ κυριώτερα μέρη, ἅτινα ἀπήντων καθ' ὁδὸν καὶ ὀνομάζων αὐτὰ μεγαλοφῶνως, παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὴν φυσιογνωμίαν του, ὅπως ἐννοήσῃ ὁποῖαν ἐντύπωσιν τὰ ὀνόματα ἐκεῖνα ἐπροξένουν. Ἄλλὰ ματρία ἐλπὶς! ὁ ἀσθενής ἔβλεπε τὰ πάντα μὲ ὄμμα ἀρηρημένον καὶ ἂν κατὰ στιγμὰς ἐφαίνετο, ὅτι ἡ προσοχή του διηγέρθη, ἡ ἀμυδρὰ ἐκεῖνη λάμψις ἐξηφανίζετο πάρχυτα καὶ τὴν διεδέχετο ἡ ἀδικφορία, μεθ' ἧς οἱ παράφρονες θεωροῦσι πάντα τὰ περὶ αὐτούς. Ἐντούτοις ἡ θεὰ ἐρημωμένης καλύβης, ἔβη τὸν ἐσταμάτησεν, ἐφάνη ὅτι ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν βραθυτέρην ἐντύπωσιν ἢ πάντα τὰ λοιπά· διότι εἰσεληθὼν ἐντὸς αὐτῆς ἐτραχάθη καὶ ἤρχισε νὰ τρέμῃ. Ἐκάθισεν, ἐπὶ παλαίου σακμνίου, πλησίον ἠκρωτηριασμένης τραπέζης, ἔστρεψε τὸ βλέμμα ἵνα ἐξετάσῃ τὰ πέριξ ἀντικείμενα καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπληρώθησαν δακρύων· μὲ φωνὴν δὲ μεταγχολικὴν ἤρχισε νὰ ψάλλῃ ἄσμα τι σύνθησις εἰς τοὺς κατασκευαστὰς τῶν ξυλίνων ἐμβάδων τοῦ τόπου ἐκεῖνου.

Ὅταν δὲ ἐτελείωσεν ὁ ὀδηγὸς τοῦ κλίνης πρὸς αὐτόν τὴν κεφαλήν, Φρίτζ Βέρνερ, τῷ εἶπε, δὲν θὰ ἐναγκαλισθῆς τὸν ἀδελφόν σου;

Ὁ Φρίτζ, ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὡς ἂν προσεπάθει νὰ ἐκδιώξῃ νέφος τι, ἔπειτα ἐθεώρησε τὸν Ολλερίχον καὶ ῥιφθεὶς εἰς τὰς ἀγκάλας του ἔκλυσε μετὰ λυγμῶν.

Ὁ ἠθικὸς οὗτος κλονισμὸς, ὃν πρὸ ἡμερῶν προητοιμάζεν ἡ φρόνησις καὶ ἡ φιλοστοργία τοῦ Ολλερίχου, ἐφάνη πρὸς στιγμὴν, ὅτι ἐπέφερον αἴσια ἀποτελέσματα· διότι αἱ ἰδέαι τοῦ ἀτυχοῦς ἀσθενοῦς ἔπχυταν πλέον νὰ ἦναι συγκεχυμένα καὶ ὅτε οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπκνήθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ Φρίτζ ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ γυνὴ ἦν ἡσπάζετο ἦτο ἡ νόμφη του καὶ τὰ πεδία τὰ περικυκλοῦντα αὐτόν, ἦταν οἱ ἀνεψιοὶ του. Τοῦτο ἦτο ἀκτὶς χαρᾶς,

ἦν ὁμοῦς ἐπεσκίασε πάραυτα νέφος σκοτεινόν· διότι ὁ Φρίτζ ἀνακτῶν τὸ λογικόν, ἀνέκτησε καὶ τὴν μνήμην, τὴν μνήμη, ἥτις τῷ ἐνθούμιζε τοὺς κινδύνους τοὺς ἐπαπειλοῦντας αὐτόν!

Περίλυπος, ὁ Οὐλερίχος, παρετήρησε τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ἀδελφοῦ του· τοῦτο δὲν διέφυγε τὸν Φρίτζ, ὅθεν λαβὼν τὸν Οὐλερίχον κατὰ μέρος τῷ εἶπεν.

Ἐξ ὕσων ἠννόησα, κρίνω ὅτι εἶχον παραρρονήσει, ἀλλ' ἐπὶ πόσον καιρὸν ἀγνοῶ. Ἴτωσ' ἐπὶ δώδεκα ὀλόκληρα ἔτη! Σὲ εὐχαριστῶ λοιπὸν διότι ἐπανέφερες τὸ λογικόν μου καὶ μὲ ἔκαμες νὰ αἰσθάνθῃ τὴν τελευταίαν, τὴν μόνην χράν, ἣν μοι εἶναι συγχωρημένου νὰ ἀπολαύσω· δηλαδὴ νὰ σὲ θλίψω ἐπὶ τοῦ στήθους μου καὶ νὰ ἐνγκαλισθῶ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα σου. Οἶμοι! πόσον βραχεία ἦτο ἡ στιγμή αὕτη τῆς εὐδαιμονίας! Μετ' ὀλίγον θὰ τὴν ποιήσωμεν ὄλοι· ἀλλὰ μάτην. . . Ὡ ὄχι· ἄς μὴ ὀμιλῶ περὶ τούτου, ἐπανάλαθε φέρων καὶ πάλιν τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὡς διὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὴν ταραχὴν του. Ἄς ἀκούσω καλλίτερον τὸν βίον σου ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ ἄθλιος ἐγὼ σὲ ἐγκατέλειπα, παιδίον ἔτι ἀνήλικον, τὸ ὁποῖον ὁ πατήρ μας ἀποθνήσκων μοὶ ἐνεπιστάθη διὰ νὰ προσέχω ὡς τέκνον μου.

— Ἀποδιώξον τὰς ιδέας τούτας, Φρίτζ· ἰδοὺ ὅπου ἤλθε; παλιν. Ὡ πόσον θὰ ὑπέρβεις ἀτυχῆ μου ἀδελφέ! Διὰ τί νὰ παρπονεθῶ; οὔτε τὰ χεῖλη μου, οὔτε ἡ καρδία μου ἔχουσι τι ἐκνῆτιόν σου, μὴ μοι λέγῃς λοιπὸν τοιαῦτα πράγματα.

— Ἀγαθὲ Οὐλερίχε! ἤξιζες νὰ εἶχες καλλίτερον ἀδελφόν· ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτά, ἀρῶ σὲ δυσχερεστοῦσιν· εἰπέ μοι τὴν ἱστορίαν σου.

— Μήπως ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι, οἱ ἀποθνήσκοντες ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐρ' οὐ ἐγεννήθημεν καὶ ἐφ' οὐ ἐζήσαμεν ἔχομεν ἱστορίαν; Ἱστορίαν ἔχει ὁ βίος τῶν προσκυνητῶν καὶ τῶν ἐμπόρων, οἵτινες μετακινουσιν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, διὰ νὰ πωλήσωσι τὰ ἐμπορεύματά των. Ἐχουσιν ἐπίσης ἱστορίαν οἱ πολεμισταί, οἱ συνοδευόντες τοὺς ἀρχηγούς των εἰς μακρυνὰς ἐκστρατείας, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ἐργάται, τί ἀξιοσημεῖωτον ἔχομεν εἰς τὸν βίον μας;

— Καλά· ἀλλ' εἰπέ μοι πῶς κατώρθωσες νὰ προαχθῆς τοσοῦτον εἰς τὴν βιομηχανίαν σου, ὥστε νὰ ἐξέλθῃς τῆς ἀθλίης ἐκείνης κατκστάσεως, εἰς ἣν εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ ζῶμεν, πῶς ἐνυμρεβῆς τὴν ὄραϊαν καὶ ἀγαθὴν Λισβέτην, ἥτις μοι ἔσωσε τὴν ζωὴν. Εἰπέ μοι ἐπίσης, ποίας χαρὰς εἶχες, ποίας ἀνησυχίας, ποίας θλίψεις; Τὰς θλίψεις σου πρὸ πάντων εἰπέ μοι· διότι ἐδοκίμασα πολλὰς θλίψεις ἐγὼ εἰς τὸν βίον μου καὶ εἶμαι καταλληλότερος παντὸς ἄλλου νὰ συμμερισθῶ τὰς ἰδικὰς σου.

— Θλίψεις! Σὲ βεβαιῶ ὅτι οὐδέποτε ἠσθάνθημεν καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ σὲ κάμωμεν καὶ σὲ νὰ λησμονήσῃς τὰς ἰδικὰς σου πλησίον μας.

— Ὡ Ὀλλερχε μὴ τὸ δοκιμάσῃς· τοῦτο υπερβαίνει τὰς δυνάμεις σου. Ἄλλ' ἐξακολούθησον σὲ ἀκούω.

— Λοιπὸν, ὅταν ἔφυγες ἀπὸ τὴν καλύβην μας καὶ εὐρέθην μόνος, εἶδον ὅτι ἡ ἀπελπισία δὲν ἠδύνατο νὰ μὲ βοηθήσῃ εἰς τίποτε καὶ ἀνέθετα τὰς ἐλπίδας μου εἰς τὸν Θεόν. Μοὶ εἶχες ἀφήσει ἐν νόμισμα χρυσοῦν καὶ δύο ἄλλα μικρὰ ἀργυρᾶ, τὰ ὁποῖα, ὡς ἔλεγεν ἐν χαρτίον τὸ ὁποῖον ἔδωσα καὶ μοὶ ἀνέγνωσαν, προήρχοντο ἐκ τοῦ μυστηριώδους ἐκείνου κιβωτίου. Πιεζόμενος ὑπὸ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀνάγκης, ἐσκέφθην, ὅτι ἠδυνάμην νὰ ἐξοδεύσω μερικὰ ἐκ τῶν χρημάτων ἐκείνων, ἐπιφυλαττόμενος πάντοτε νὰ ἀποδώσω καὶ αὐτὰ καὶ ὅλον τὸ κεφάλαιον, εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐὰν ἤρξατο νὰ τὸ ζητήσῃ· ἀλλ' ὅμως οὔτε ἤλθε ποτὲ οὔτε ἤκουσα ποτὲ τινὰ γνωρίζοντα αὐτόν. Ἐπ' ὅτινα εἰς τὴν οἰκογένειαν Φερνίχ, νὰ συνεργασθῶ μετ' αὐτῆς· αὐτοὶ τὸ ἐδέχθησαν καὶ ἐπειδὴ εἶχον χρήματα, ἠδυνήθην νὰ ἀγοράσω ἐπὶ μετρητοῖς καὶ εἰς τιμὴν συγκαταβατικὴν ὀλίγηρον τὴν προμήθειαν τοῦ ξύλου, τὴν ἀναγκάσιαν διὰ τὴν ἐργασίαν μου. Βαθμηδὸν λοιπὸν ὀλίγη ἐπιδειξιότης καὶ προσοχὴ μὲ ἔμαθε νὰ κατασκευάζω τὴν βιομηχανίαν μου κηλλίτερον καὶ τυχύτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀπέκτησα πρὸς τοῦτοις πείραν εἰς τὸ ἐπάγγελμά μου, ὥστε οἱ ἔμποροι δὲν ἠδύνατο νὰ μοὶ κλέπτωσιν. Οὕτω αἱ ὑποθέσεις μου, ἔβαινον κηλλῶς καὶ ὅτε ἐζήτηται τὴν Λισβέτην εἰς γάμον, ὁ πατὴρ Φερνίχ ἐδέχθη τὴν πρότασίν μου καὶ τὴν ἐνυμρεβῆθη. Κατ' ἀρχὰς ἐκατοικήσαμεν

εἰς τὴν πατρικὴν μου καλύβην, ἀλλ' ἔπειτα εὖρομεν αὐτὴν πολὺ στενόχωρον διότι ἐχρειασθῆναι νὰ παραλάβω καὶ ἐργάτας. Ἐκτίσθη λοιπὸν τὴν οἰκίαν αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εἵμεθα τῶρα καὶ μετέφερον καὶ τὴν οἰκογένειάν μου καὶ τὸ ἐργοστάσιόν μου, ὥστε ἔχω τὰ πάντα πρόχειρα. Οὕτω ἡ Πρόνοια εἰς ἣν εἶχον πάντοτε τὰς ἐλπίδας μου ὑλόγησε τὰς προσπάθειάς, μοὶ ἐχάρισε πρὸς τοῦτους σύζυγον ἀγαθὴν καὶ τέκνα πολλὰ, μοὶ ἐχάρισεν ἐπίσης υἱεὶαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν ἐργασίαν· δὲν μοὶ ἔδωσε πόθους, ἀλλ' ἤσυχον καὶ καθαρὰν συνείδησιν. Τοιοῦτοτρόπως ἀπολαμβάνω τὴν εὐτυχίαν τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ἐλπίζω ὅτι καὶ ἡ ἐπομένη θὰ ᾔηται ὁμοία, ὥστε δὲν μοὶ μένει οὔτε στιγμὴ διὰ τὴν ἀνησυχίαν. Ὁχιζε. . . Μήπως ἡ διήγησίς μου, ἥτις οὐδὲν ἔχει ἐνδιαφέρον σὲ ἐκούρατεν;

— Ὁχι! ὄχι· ἀλλ' ἐμίλησέ μου, εἰλικρινῶς. Οὐδερὶχε, ἐξομολογήθητί μου ὡς ἀδελφὸς πρὸς ἀδελφόν· εἰπέ μοι δὲν σὲ κατέλαθε ποτὲ τὸ αἰσθημα ἐκείνο τὸ ἀπερίγραπτον, τὸ ὁποῖον μᾶς κυριεύει, τὸ ὁποῖον μᾶς βασανίζει καὶ μᾶς κάμνει νὰ βλέπωμεν πέραξ ἡμῶν κενόν, τὸ ἑποῖον ποθοῦμεν νὰ πληρώσωμεν διὰ νέων αἰείποτε πραγμάτων; Δὲν ἐπεθύμησας ποτὲ νὰ ὑψωθῆς ὑπεράνω τῶν ὁμοίων σου καὶ περιβεβλημένος βαρύτερα ἐνδύματα, ἀντὶ νὰ δομαζήσῃσαι ἅπλως μόνον Οὐλερὶχος νὰ ἔχῃς τίτλους, νὰ κατοικῆς ἐντὸς πολυτελῶν μεγάρων; Δὲν ἐπόθησας νὰ ἴδῃς τοὺς ἀνθρώπους κλίνοντας εὐσεβάστως ἐνώπιόν σου καὶ περιμένοντας μετὰ φόβου τὰς διαταγὰς σου. Νὰ ἀκούσῃς τοὺς κλάκας πλέκοντας τοὺς ἐπαίνους σου καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἐπιζητοῦντας τὴν εὐνοίαν σου;

— Ἐγὼ! Οὐδέποτε· θὰ ἤμην τρελλὸς ἐὰν ἐπεθύμουν τοιαῦτα πράγματα.

— Διατί; Μήπως διότι νομίζεις ἀδύνατον νὰ φθάσῃ ἄνθρωπος ταπεινῆς τάξεως εἰς τοιαύτην περιωπὴν;

— Ὁχι· δὲν εἶναι δι' αὐτό, ἤκουσα μάλιστα ὅτι τοῦτο συμβαίνει πολλάκις.

— Λοιπὸν ἐὰν τοιοῦτόν τι συνέβαινε καὶ εἰς σέ· ἐὰν ἤρχοντο νὰ σοὶ εἴπωσιν, ὅτι δύνασαι νὰ ἀπολάβῃς πάντα τὰ μεγαλεῖα, ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ θελήσῃς.

— Ποτέ ἄ; ἀφήσωμεν τὰς δουλίας αὐτὰς; Φρίτζ· γνωρίζω ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον λέγει, ὅτι καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὑπέστη ὑπὸ τοῦ Διαβόλου πειρασμούς· ποτὲ λοιπὸν δὲν θὰ θελήσω νὰ ἀκούσω τὰς ὑποσχέσεις του ὅσον μεγάλα καὶ ἂν ᾖναι.

— Λοιπὸν εἶσαι εὐτυχής;

— Ναί· θὰ ἤμην μάλιστα ἐντελῶς εὐτυχής, ἐὰν δὲν μοι ἔλειπεν ἓνα πράγμα. (Οἱ ὀρθόκλιμοι τοῦ Φρίτζ ἔλαυσαν.) Ἦτο. . . . τὸ ὅτι ἔλειπε; σὺ ἀπὸ πλησίων μου, τὸ ὅτι δὲν ἐγνωρίζα οὔτε ποῦ εἶσαι οὔτε ἐὰν ᾖσο εὐτυχής ὡς ἐγώ.

Ἐο Φρίτζ ἐσκυθρώπησε καὶ πάλιν.

— Οὐλερτχε, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ! οἱ λόγοι σου μὲ κάμνουσι νὰ συναίσθάνωμαι τὴν ἀθλιότητά μου· ἢ πρὸς ἐμὲ στοργή σου μοὶ δεικνύει πόσον ἔνοχος ἤμην διότι σὲ εἶχον ἐγκαταλείψει. Ἡ μετριοφροσύνη σου, ἢ εἰς τὸν Θεὸν πεποιθήσις σου, ἢ γαλήνη καὶ ἡ εὐτυχία, ἢ ἀπολαμβάνεις, μοὶ ἀπικαλύπτουσι τὴν ἄβυσσον, εἰς ἣν μὲ ἔφερον ἡ δοξομανία! Ἐντούτοις ἡ τύχη μειδιᾷ θελατικώτερον πρὸς ἐκείνους, εἰς οὓς ἐπιδαψιλεύει τὴν εὐνοίαν της. Οὐλερτχε, ἔλα τὰ μεγαλεῖα, ἅτινα σοὶ περιέγραψα τὰ ἀπῆλυσα. . . . ἔφθασα εἰς σημεῖον ἔτι ὑψηλότερον, ἐγώ, ὁ υἱὸς ταπεινοῦ χωρικοῦ! Ὡς ἔπρεπε νὰ τὸ προῖδω! Ὅσον ὑψηλὴ εἶναι ἡ κορυφή τῆς Χροελανθάλ, τοσοῦτο βαθεῖα εἶναι ἡ ἄβυσσος ἡ χάνουσα κάτωθεν αὐτῆς. Δυστυχὴς ἐγώ, ὠλίστητα καὶ κατεκρημνίσθη! ὑψώθην εἰς ὕψος ἐκπληκτικὸν καὶ ὅμως δὲν ἤμην ἱκανὸς νὰ στηριχθῶ! Οὐλερτχε, πρέπει νὰ σὲ ἀποχωρισθῶ· πρέπει νὰ τρέξω εἰς Βιέννην διότι ὁ αὐτοκράτωρ μὲ περιμένει, ὁ αὐτοκράτωρ, αὐτὸς τὸν ὁποῖον ἀφώρισεν ἡ ἁγία Σύνοδος; (*). Ὁ Φρεδερίκος ἀφώρισθη καὶ ἐγὼ καταδιώκομαι ὑπὸ

(*) Φρεδερίκος ὁ Β' κληρονομικός, ἐκ τῆς μητρὸς του βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως καὶ Σικελίας· βασιλεὺς ἐπίσης τῶν Ἱεροσολύμων, διὰ τοῦ μετὰ τῆς Ἰολάνθης γάμου του καὶ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, ἕνεκα τῶν κατακτητήσεών του, ἐγένετο ἐπίσης κύριος τῆς Σαρδηνίας, ἀποδιώξας τοὺς Σαρακηνούς ἐκ τῆς νήσου ταύτης. Πιεζόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ Πάπα, ὅπως ἐκδιώξῃ τοὺς ἀπίστους, τοὺς κατέχοντας τὴν Ἁγίαν Γῆν, ἔλαβε κατὰ

— Φρίτζ, ἀδελφέ μου, ἔλα εἰς τὸν ἐκυτόν σου, τί εἶναι αὐτὰ ὅπου μοι λέγεις!

Ὁ Φρίτζ, εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔκαμε τὴν κίνησιν, ἥτις φαίνεται ὅτι τῷ ἦτο συνήθεια, ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου ὡς διὰ νὰ ἀποδιώξῃ τι.

— Οὐλερῆχε· εἶσαι ὁ σωτὴρ μου, οἱ λόγοι σου καὶ ὁ ὄρθός σου νοῦς διαλύουσι τὴν πλάνην μου, ναί· ἔβλεπον τὸν κίνδυνον, ὃν ἔτρεχεν ὁ Φρεδερίκος καὶ ἴσως ἤθελον δυνήθῃ νὰ τὸν σώσω, ἀλλὰ τὴν πλάνην πλέον εἶναι ἀρχαία. Τὸ πᾶν ἀπώλετο δι' ἐμέ, ἀλλὰ γεννηθῆτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! Βλέπεις; Οὐλερῆχε ποῦ μὲ ἔφερεν ἡ δοξομανία; Ἐὰν εἶχες τὸ ἐλάχιστον ἔχνος τοῦ ἀλεθρίου τούτου πάθους, θὰ σοὶ διηγοῦμην τὴν ἱστορίαν μου διὰ νὰ σὲ θεραπεύσω· ἀλλὰ νῦν σιωπῶ, δὲν θέλω νὰ ταράξω τὴν γαλήνην σου, δὲν θέλω νὰ ἐπιβαρύνω τὴν μνήμην σου μὲ τὰ κακὰ, ἅτινα διὰ τῶν σφαλμάτων μου ἐπεσώρευτα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου.

— Ὅπως θέλεις Φρίτζ· ἀλλ' εἶπες πρὸ ὀλίγου, ὅτι καταδιώκεσαι καὶ σὲ ἤκουσα ἐπίσης κατὰ τὴν ἑξαψίν τοῦ πυρετοῦ σου, νὰ

τινα ἀσθιναίαν του, ὄρκον, ὅτι θελεῖ ἐπιχειρήσει σταυροφορίαν. Ἐκτοτε ὅλαι αἱ προσπάθειαι, ὅσαι κατεβλήθησαν ὅπως τὸν πείσωσι νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του, ἀπέβησαν μάταιαι· ὅθεν, ἐπειδὴ ἄλλοι πολιτικοὶ λόγοι ἤνοιξαν πολέμῳ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πάπα, Γρηγόριου· ὁ ἔννατος, ἐκήρυξεν ἀφορισμὸν κατὰ τοῦ Φρεδερίκου, τὸν μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1227. Ὁ ἀφορισμὸς οὗτος ἐπανελήφθη καὶ κατὰ τὰς δύο μετέπειτα γενομένας ἐν Ῥώμῃ συνόδους· τῆς μὲν μιᾶς κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τῆς δὲ ἑτέρας περὶ τὸ τέλος τῆς τεσσαρακοστῆς τοῦ ἔτους 1228. Τοῦτον ἠκολούθει ἐπίσης, ἡ ῥητὴ ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ ἴσῃ τὸν πόδα του εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν ὡς σταυροφόρος, πρὶν ἢ καταστῆ ἄξιος ν' ἀπαλλαγῇ τοῦ ἀφορισμοῦ. Ἀλλ' ὁ Φρεδερίκος ἀψηφῶν τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἀπεράσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκεῖνο, ὅπερ καίτοι ἄλλοτε πιεζόμενος ἀνέδωκεν ἐπὶ τόσον χρόνον καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Ἱερουσόλυμα. Ἐκεῖ στεφθεῖ βασιλεὺς καὶ συθηκολογήσας μετὰ τῷ Σαρακινῶν, ἐπανήλθεν ἀμέσως εἰς τὰς ἐπικρατείας του, ὅπως σώσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Πάπα, χώρας τοῦ τινός, εἰς ἃς οὗτος, ὀφειλούμενος τῆς ἀπουσίας του, εἶχεν εἰσβάλει καὶ κυριεύσει διὰ τῶν ὀπλων. Ἀλλὰ τοῦτο προὐκάλεσε νέον ἀφορισμὸν,

προφέρης, τὰς τρομερὰς λέξεις ἀγχόνην καὶ ξίφος Φρίτζ φρικιῶ μήπως ἔπραξας ἔγκλημα; . . .

— Ὅχι· ὄχι· ἡ χεὶρ μου εἶναι καθαρὰ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῶν ὁμοίων μου, ἀλλὰ μὴ μὲ παρακινή; νὰ σοὶ ἐξηγηθῶ· μὴ ζητήσης νὰ μαντεύης τὰς ἀνησυχίας μου, ἐὰν δὲν θέλης νὰ παρασύρῃς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ τὴν οἰκογένειάν σου εἰς τὸν ὄλεθρον, διότι ἀνούμενος νὰ σοὶ ἀπαντήσω, ἐκτελῶ πράξιν φιλάνθρωπον, πράξιν, ἣν ἐλπίζω ὅτι θέλουσιν ἀναγνωρίσει ὡς τοιαύτην.

— Φρίτζ, ὁ φόβος μὲ κυριεύει, ἀλλ' εὐτυχῶς ἔχομεν καταφύγιον· διότι ὁ Μοργράβος τῆς Βάδης, ἐκηρύχθη προστάτης τοῦ χωρίου μας καὶ τὸν περιμένομε νὰ ἔλθῃ.

— Ὁ Μοργράβος τῆς Βάδης! αὐτὸς εἶναι ὁ θάνατός μου!

— Δυστυχῆ! εἶσαι λοιπὸν καταδικασμένος . . .

Ὁ Φρίτζ ὤρμησε περίφοβος καὶ ἔκλεισε τὸ στόμα τοῦ ἀδελφοῦ του μὲ τὴν χεῖρα του: Σιώπα, σιώπα! Σὲ ἴκετεύω ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας σου!

Σιγὴ νεκρώσιμος ἐπεκράτησε μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ἐντού-

κατὰ τὴν μεγάλην πέμπτην τοῦ 1239, καθ' ἣν ὁ Πάπας Γρηγόριος, ἐκήρυξε τὸν αὐτοκράτορα πεπρωκότα καὶ τοὺς ὑπηκόους του ἀπηλλαγμένους τοῦ ὄρκου τῆς πρὸς τὸν κύριόν των ὑποταγῆς.

Δύο δὲ ἔτη μετὰ ταῦτα, ὁ Γρηγόριος ἑκατοντούτης σχεδὸν ἀποθνήσκει καὶ κατὰ τὸ 1245 ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος τέταρτος συγκαλεῖ σύνοδον γενικὴν, εἰς ἣν παρίσταντο ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βοδουῖνος, ὁ κόμης τῆς Προβηγκίας Βερανζέρος, οἱ πρεσβευταὶ τῆς Γαλλίας καὶ οἱ τῆς Ἀγγλίας, οἱ τοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου καὶ πλείστοι ἄλλοι ἡγεμόνες. Ἐκατὸν τεσσαράκοντα ἐκκλησιαστικοὶ πρόκριτοι, οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων, τρεῖς πατριάρχαι καὶ μέγας ἀριθμὸς ἡγουμένων.

Εἰς τῶν κυρίων σκοπῶν τῆς συνόδου ταύτης, ἦτο τὸ νὰ ἐξετασθῶσιν τὰ εἰς τὸν αὐτοκράτορα προσφθέντα ἐγκλήματα. Ὁ Θαδαῖος τῆς Σουεσίας, ὁμιλῶν ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος προσεφέρθη νὰ πολεμήτῃ κατὰ τῶν Ταρτάρων καὶ τῶν Κορασμίων, οἵτινες εἰσέβαλον εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ δι' ἰδίων ἐξόδων τὴν Ἀγίαν Γῆν.

Ἄλλ' ὁ Πάπας, ὀλίγην πίστιν ἔδιδεν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις τὰς ἐλησμένους τόσοσιν ταχέως, ἔθεν ἀπέρριψε τὰς προτάσεις

τοι· ὁ Οὐλερῆχος ἐννοήσας νῦν ἀρχοῦντως, ὅσα ὁ ἀδελφός του τῷ ἔκρυπτεν, ἀπεφάσισε νὰ τὸν σώσῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ κάμῃ πᾶν ἀνθρωπίνως δυνατὸν. Ὁ Φρίτζ ἔμελλε νὰ ἐνδυθῇ τὸ ἐνδυμα τοῦ χωρικοῦ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πρῶτον του ἐπάγγελμα. Οὐδείς ἤθελεν ὑποπτεύσει, ὅτι ὑπὸ τὸ ταπεινὸν ἐνδυμα κατασκευαστοῦ ὁ ἐπισύρας καθ' ἑαυτοῦ τὴν καταδίκην τοῦ μυστικοῦ δικαστηρίου. Ἐκτὸς τούτου, ἅμα οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, ἤθελον ἀναγνωρίσει τὸν ἀρχιεπὸν αὐτῶν συντεχνίτην, πάντες ἤθελον γίνεαι φίλοι τοῦ ἀφωσιωμένοι· οὐδείς δὲ μέχρι τοῦδε ἐγνώριζε τίς ἦτο ὁ ἄγνωστος, ὃν ἐξέτιζεν ὁ Οὐλερῆχος καὶ ἡ ἄγνοια αὕτη ἠδύνατο μάλιστα νὰ διαφωτίσῃ τοὺς μυστικούς κατασκόπους τοῦ συνεδρίου τοὺς ἀναζητοῦντας τὰ ἔχνη του, ἐνῶ ἐὰν ἐγίνετο γνωστὸν εἰς τὸ χωρίον τίς ἦτο, ἤθελεν εὖρει ἐν ὄρα ἀνάγκη, στήριγμα καὶ ὑπερασπιστὴς εἴτε διὰ τὴν φυγὴν, εἴτε διὰ τὴν ἀντίστασιν, τοὺς ἀνθρακίαις καὶ τοὺς ἐργάταις τῶν πέριξ μεταλλείων.

Ἄλλ' οἱ ἐλεύθεροι δικασταί, εἶχον ἀκριβεστεράς πληροφορίας παρ' ὅτι ὁ Οὐλερῆχος ὑπέθετε. Κατὰ τὴν μυστηριώδη νύκτα, καθ'

ταύτας καὶ κατηγοροῦσιν αὐτὸν ὡς αἰρετικόν, ὡς ἱερόσυλον καὶ προδοτήν. Ἐντούτοις ὁ Θεόδοτος ὑποστηρίζομενος ὑπὸ τινῶν ἐπισκόπων, προσεπάθησε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν κυριὸν του, κατηγορῶν τὸν Γρηγόριον καὶ κηρύττων ὅτι, ἐὰν ὁ Πάπας ἐπίμενεν εἰς τὰς καταδίωξεις του ἤθελε προσετρίψει εἰς τὸν μέλλοντα Πάπαν καὶ τὴν γενικὴν σύνοδον.

Ἀλλὰ τὰ κατὰ τοῦ Πάπα ἐπιχειρήματα ταχέως κατεπολεμήθησαν, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀπειλήν, ὅτι ἤθελε κάμει ἔφρασιν, ὁ Πάπας ἀπεφάνθη ὅτι ἡ παροῦσα σύνοδος ἦτο γενικὴ καὶ ἐπομένως οἱ κατὰ τοῦ Φρεδερίκου ἀφορισμοὶ ἀνευθώθησαν· ἐκρούθη ἐπίσης ἕκπτωτος καὶ πάλιν τῆς ἐξουσίας καὶ οἱ ὑπάκοοί του ἀπηλλαγμένοι τοῦ βίου τῆς πρὸς αὐτὸν ὑποταγῆς. Εἰς ταῦτα προστετῆθη καὶ ἡ ἀπειλὴ ἀφορισμοῦ· εἰς ὅτινα ἤθελε δώσει βοήθειαν εἰς αὐτὸν ἢ συμβουλήν· Ὁ Πάπας εἶπε προστούτοις, ὅτι κηρύττει ταῦτα, ἐνώπιον τῆς συνόδου, ὡς ἰδίαν του ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς ἀπόφασιν τῆς συνόδου ὁλοκλήρου· ἡ διαφορὰ αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ αὐτοκρατορία ἐλευεραῖτο τότε, ὡς τιμάριον τοῦ παπικοῦ θρόνου καὶ ὁ Πάπας ἀποδύων τὸν αὐτοκράτορα τῶν δικαιωμάτων του, ἐλήργει ὡς κοσ-

ἦν ὁ Φρίτζ ἐγνωρίσθη κατὰ πρῶτον μὲ τὸν μέλανα δαίμονα τοῦ μελανοδοχείου, εἰς τῶν κατασκόπων τοῦ μυστικοῦ συνεδρίου, ὑπῆρξεν ἀτόπτης ὄσων εἶχον συμβῆ· διότι διερχόμενος τὰς σκοτεινάς ὁδοῦς τοῦ χωρίου, ἐξεπλάγη ἰδὼν φῶς εἰς τὴν μεμονωμένην ἐκείνην καλύβην, ἐνῶ πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, εἶχον μεταβῆ εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου. Φθάσας λοιπὸν εἰς αὐτὴν ἐξεπλάγη ἔτι περισσότερον, ὅτε ἔκρουσε τὴν θύραν διὰ νὰ ζητήσῃ στιγμῶν τινων φιλοξενίαν καὶ οὐδεὶς ἤλθε νὰ τῷ ἀνοίξῃ. Ὁ Φρίτζ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἦτο τοσοῦτον ἀπησχολημένος εἰς τὴν μετὰ τοῦ δαίμονος συνομιλίαν του, ὥστε δὲν ἤκουσε τίποτε. Ἐντούτοις ὁ κατάσκοπος ἐπλησίασε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἔβραυσεν ἐν τῶν ὑαλίων. Τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Φρίτζ ἔχυνεν ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ *Γραφοδαίμονος*. Ὁ δὲ ἐλεύθερος δικαστής, ἰδὼν τὸν ἀνθρωπίσκον ἐκείνον, ἐξέλαβεν αὐτὸν, ὡς πνεῦμα τοῦ σκότους καὶ ὅτε παρετήρησε τὸν Φρίτζ, χύνοντα ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἐξήγησε τὴν πρᾶξιν ταύτην, ὡς παρωδίαν, τοῦ πρώτου μυστηρίου τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, δηλαδή τοῦ βαπτίσματος· ὅθεν ἔλαβε τοῦτο ὑπὸ σκμειώσιν, ἀφοῦ δὲ μετὰ τινος ἡμέρας ἐξεέλεσε τὴν θανατικὴν ἀποστολήν, ἣν ἦτο διατεταγμένος νὰ κάμῃ καὶ τὴν ὁποῖαν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβάλλῃ, διῆλθε καὶ πάλιν διὰ τοῦ χωρίου καὶ ἐζήτησε τὸν Φρίτζ· ἀλλ' αἱ ἔρευναι

μικρὸς κυριάρχης ἀπέναντι ἐπικρατατοῦντος ὑποτελοῦς του.

Ὅθεν ἡ πρᾶξις αὕτη ἦτο ἀπλῶς κοσμικὴ καὶ ἀνεξάρτητος πνευματικῆς διαδικασίας· τοῦτο εἶναι ἄξιον σημειώσεως διότι οἱ νεώτεροι, κρίνοντες ἀνελόγους τινεὶ πρᾶξεις, σχετιζομένας πρὸς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα κατὰ τὸν Μεσαίωνα, λησμονοῦσι τὴν διαφορὰν ταύτην, ἣτις ὁμοῦ ἦτο σπουδαία κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ τοσοῦτον σκοτεινοῦ εἰς πολλὰ ζητήματα.

Ὁ Κόμη· τῆς Θουριγγίας καὶ ὁ Γουλιέλμος κόμης τῆς Ὀλλανδίας, ἐξελέθησαν ἀλληλοῦς ἀλόγως αὐτοκράτορες, ἀλλ' ὁ Φρεδερίκος δὲν ἦτο ἐκείνων, οἵτινες χάνουσι τὴν ἐξουσίαν χωρὶς νὰ ἀντισταθῶσιν· ὅθεν ἐνίκησε καὶ τοὺς δύο καὶ ἀπέθανε τὸ 1231· ἀλλ' οὔτε αἱ νίκαι του, οὔτε ὁ θάνατός του ἔγχεσαν νὰ καταπύσωσι τὰς ἐριδας, αἵτινες ἐπὶ πολλῶν χρόνων ἐξηκολούθησαν ἐρημόνουςαι τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν.

του απέβησαν μάταιαι, τέλος ὁμως τῷ ἐφάνη, ὅτι ἀνεγνώρισε τὸ θῦμα, ὅπερ ἐκυνήγει· ἦτο ὁ ἀρχιδικαστὴς τῆς Βαυαρίας καὶ διὰ νὰ βεβαιωθῆ ἔτι μάλλον περὶ τῆς ταυτότητος αὐτοῦ, εἰσέδυσεν ὡς κιθαρῳδὸς εἰς τὸν πύργον τοῦ δουκὸς, εἶδομεν δὲ ὁποῖαν ἐντύπωσιν τὸ αὐτοσχέδιον ἄσμά του ἐπροξένησεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος ἐκείνου, πρὸς ὃν ἀπετείετο.

Ὁ Φρίτζ καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς φρίκης, ἣν ἐνέπνεεν εἰς ὄλον τὸν κόσμον, τὸ συνέδριον ἐκείνο ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὰς ἀποφάσεις, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ σωθῆ, ἐσκέφθη κατ' ἀρχὰς νὰ ὑπακούσῃ, ἀλλ' ἔπειτα τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ προσπαθῆσῃ νὰ διαφύγῃ τὸν βέβαιον σχεδὸν θάνατον, ἀποσυρόμενος εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἑλβετίας· ἐκείθεν ἤθελεν εὐκόλως φθάσει εἰς τὰς ἐπικρατείας· τῆς ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἦτο ἐπικίνδυνον νὰ ἐμπιστευθῆ τὸ μυστικόν του, εἰς ἄλλον τινά, ὅθεν μεταμφιεσθεὶς ἐγένετο ἐξαίφνης ἄφαντος ἐκ τοῦ μονάχου, ἀφοῦ παρήγγειλε πρότερον νὰ ἐτοιμασθῶσιν αἱ ἄμαξαι του καὶ ἡ ἀκολουθία του, ὅπως συνοδεύσωσιν αὐτὸν εἰς Βάδην.

Ἄλλ' ἀναγκασμένος, ὡς ἦτο νὰ φεύγῃ τὰ κατοικημένα μέρη, ἀπεπλανήθη καὶ ἐπὶ τέλους ἡ κούρασις καὶ ἡ πείνα διετάραξαν τὰς διανοητικὰς του δυνάμεις· ὠθούμενος δὲ ὑπὸ μυστηριώδους ἐνστικτοῦ ἢ κατὰ τύχην, ἔφθασε μετὰ πολλῶν ἡμερῶν ὁδοιπορίαν εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του, ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὤφειλε νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἡ μὴ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἰσοδυνάμει κατὰ τοὺς νόμους των, μὲ τὸ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ὁμολογῆ ἔκυτον ἔνοχον τῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα τῷ προσῆπτον καὶ ἐπομένως συνεπέγε τὸν θάνατον, ἐκτὸς ἐὰν ἔκαμνεν ἔφεσις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἔφεσις αὕτη, ἔφερε τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἀνωτέρους μὲν δικαστάς, ἀλλ' ἀνήκοντας καὶ αὐτοὺς ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ἡ ἐλπίς σωτηρίας ἀπέβαινε συγχάνεις ματαία· ἀλλὰ μόνη ἡ ἔφεσις αὕτη ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης, καταδίκης ἥτις ἔφθανε τὸν κατηγορούμενον, ὁπουδήποτε τῆς γῆς, τρεῖς μέλη τοῦ συνεδρίου, ἤθελον ἀνγκυλύψαι αὐτόν.

Ὁ Φρίτζ, δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὰς προφυλάξεις, ἅτινας τὸν συνεβούλευσεν ὁ Οὐλερίχος· ἐὰν μέλλω, ἔλεγε, νὰ γίνω θῦμα τῆς

ἔχθρα, ἥτις μὲ καταδιώκει, θὰ ὑποκύψω εἰς τὴν τύχην μου· ἀλλὰ δὲν θέλω οὐδεὶς νὰ πάθῃ ἐξ αἰτίας μου· ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐπάγγελμα τῶν ξυλίνων ἐμβάδων, μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ ἀναλάβω, διότι οὔτε ἡ καρδία μου, οὔτε αἱ χεῖρές μου θέλουσι μὲ ὑπακούσει. Ὁ ποταμός, ὅστις διήλθεν ὑπερφάνως διὰ μέσου καταρύτων λειμώνων καὶ μεγαλοπρεπῶν πόλεων, δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ μικρὸν βυάκιον καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀπωλέσας τὴν γαλήνην του, ὁ κυριευθεὶς ὑπὸ τῆς δουλομανίας, εἶναι ὡς ὁ Ἀδάμ, ὅστις διωχθεὶς ἄραξ τοῦ παραδείσου, δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ πλέον ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἐντούτοις ἡ διηνεκὴς ἀνητυχία, ὁ τρόμος, ἡ ἀγωνία κατέβαλον τὴν Φρίτζ καὶ μετ' ὀλίγον ἔπεσε πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν, εἰς ἣν ἦτο ὅτε ἡ Λισβέτη εὗρεν αὐτὸν πρὸ τῆς καλύβης τῆς. Τὸ λογικόν του ἐπανήρχετο μὲν ἐνίοτε, ἀλλὰ μόνον κατὰ στιγμήμας. Τέλος ἠσθάνθη προσεγγίζοντα τὸν θάνατόν του καὶ ἐζήτησε νὰ συνδιαλλαγῇ μετὰ τοῦ θεοῦ. Ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἀνδρονάχ ἤλθε νὰ τὴν ἐξομολογήσῃ· ἀλλ' ἀφοῦ τὸν ἤκουσε προσεκτικῶς τῷ εἶπε. Τέκνον μου, ἡ σχέσηίς σου ἀνθρώπου μετὰ τῶν δαιμόνων, ἔστω καὶ ἀκουσία ἐὰν ἦναι, εἶναι ἀμάρτημα, ὅπερ οὐδεὶς δύναται νὰ συγχωρήσῃ, εἰμὴ ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος τῆς Βαμβέργης. Αὐτὸς μόνος, ἔλαθε παρὰ τοῦ Πάπα τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῇ τοιαύτας ἀμαρτίας.

Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Βαμβέργης! ἀνέκραξεν ὁ ψυχρραγῶν, προσπαθῶν νὰ ἐγερεθῇ ἐκ τοῦ προσκεφαλίου του. Ἄγνοεῖς ὅτι εἶμαι ἐγώ, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Βαμβέργης! ἐγώ, ὅστις διὰ νὰ φθάσω εἰς τὴν περιωπὴν ταύτην, ἐπρόδωσα τὸν ἐκλέκτορα Λουδοβίκον τοῦ Βιττελσμάχ, ὅστις ἐθυσίασα τὸν ἀγνὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐρασιμίαν κόρην, ἥτις μοὶ τὸν ἐνέπνευσε. Ναι τὸν ἐθυσίασα, ἂν καὶ ἡ καρδία μου ἐξανέστη καὶ ἐρράγη, ἕνεκα τῆς ἰδίας μου σκληρότητος! Δὲν βλέπετε τὸν διπλοῦν σταυρὸν τῆς Κολωνίας, ὅστις μοὶ ἐπροσδιωρίσθη γονάτισον λοιπόν, γονάτισον ἐγώ, ἔχω τὴν δύναμιν νὰ συγχωρῶ ἀμαρτίας.

Καὶ καταβλήθεις ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, ἔπεσεν ἀνίσθητος· ὁ ἐφημέριος ἐξῆλθε περίλυπος τοῦ δωματίου.

Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπανήλθε καὶ πάλιν τὸ λογικόν του καὶ

καλέσας τὸν ἀδελφόν του· ἀγκλητέ μοι Οὐλερίχε, τῷ εἶπεν, ἀποθνή-
σκω· ἀλλὰ δὲν θέλω ἐκεῖνο, ὑπερῦπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας μου,
νὰ ἐπιφέρῃ καταστροφὴν καὶ εἰς ἄλλον τινά. Λάβε λοιπὸν τὸ ἐλέ-
θριον τοῦτο ὄργανον τῶν βασιάνων μου καὶ βίβζε το εἰς τὴν πυράν.

Ὁ Οὐλερίχος ὑπήκουσεν· ἔλαβε τὸ μελανοδοχεῖον, τὸ ὅποιον τῷ
ἐνεχείρισεν ὁ ἀδελφός του καὶ χωρὶς κἄν νὰ τὸ ἐξετάσῃ, τὸ ἔφο-
ψεν εἰς τὴν πυράν. Μεγάλη ἐκπυροσκόρπησις ἠκούσθη πάραυτα καὶ
ὁσμὴ θείου ἐπλήρωσε τὸ δωμάτιον.

Ἐν τούτοις τρεῖς ἄγνωστοι, ἔφθονον εἰς τὸ χωρίον καὶ ἀπετά-
θησαν εἰς τὸν Οὐλερίχον.

— Ὁ Φρίτζ Βέρνερ εἶναι ἐδῶ· ἐν ὀνόματι τοῦ μυστικοῦ δικα-
στηρίου απαιτοῦμεν νὰ μᾶς τὴν παραδώσῃς· εἶναι ἰδικός μας.

— Ὁ Φρίτζ Βέρνερ, ἀπήντησεν, ὁ Οὐλερίχος, παρίσταται νῦν
ἐνώπιον τοῦ αἰωνίου καὶ ἀδεκάστου Κριτοῦ· ἡ ἀνθρωπίνη δικαιο-
σύνη, οὐδεμίαν ἔχει πλέον ἰσχὺν ἐπ' αὐτοῦ.

Ὁ δούξ τῆς Βυαρίας, ἐξώρισε μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς ἐπικρατείας
του, τοὺς Λομβαρδοὺς καὶ τοὺς Ἑβραίους, ἀφοῦ πρῶτον ἐδήμεισε
τοὺς ἀμετρήτους θησαυροὺς των· τοιαῦτα μέτρα ἐλαμβάνοντο
συγκλίει κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην· διότι οἱ ἡγεμόνες περιέμενον
νὰ ἐξογκωθῶσιν αἱ βδέλλαι ἐκεῖναι καὶ τότε ἔσπευδον νὰ θέσωσιν
εἰς πρᾶξιν τὰς ἀποφάσεις τῆς συνόδου· τοῦτο δὲ ἦτο ἀσφαλὲς μέ-
σον, εἰς τὸ ὅποιον προσέτρεχον, ὅσῳκις ἐπεθύμουν νὰ πληρώσωσι
τὰ κεινωθέντα θησαυροφυλάκιά των.

Ὁ Τομμεσενῆς λοιπὸν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἐπαίτης,
ὡς εἶχεν ἔλθει· τιμωρία δικαία, ἥτις ὅμως εἰς οὐδὲν ὠφέλει τοὺς
δυστυχεῖς, οὐδ' εἶχεν ἀπογυμνώσει καὶ καταστρέψει ἐν καιρῷ τῆς
ἐλπίδος του.

ΑΡΣΙΝΟΗ ΓΡ. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Σ. Π. Σ. Χαίρομεν ἐγκαρδίως διότι φέτος ἡ ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ, ἐν τῷ
ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔτος· πλουσίως αὐτῆς· κύκλις ἐξ ὠραίων ἔργων εὐπαιδευτῶν
κυριῶν καὶ δεσποινίδων, φιλοξενεῖ καὶ ἔργον τῆς ἐλλογίμου καὶ ἐκ πλεί-
στον λαμπροτάτων ἔργων γωστῆς εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων δεσ-
ποινίδος κ. Ἀρσινόης Γρ. Παππαδοπούλου. Ἡ ἀνωτέρω μετὰ τόσῃς ἐπιτυ-
χίας μετάρρασις αὐτῆς παρέχει νεώτερον δεῖγμα τῆς πολλῆς εὐφύας καὶ
ἐξαιρέτου μορφώσεως, ἥτις διακρίνει τὴν ἀξιόλογον ἡμῶν συνεργάτιδα.